

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Markos a anak ni Maria a asa mabaknang a minyan do Jerosalem (Ara. 12:12). Sigon do kapakaawat dan kadwan saya a nagadal so Biblya, ki si Markos a nangitolas so nyaya, ki abaw matarek, an dya si Juan Markos a kasinsin ni Bernabe (Kol. 4:10) kan rarayay ni Pablo do nakangay daw a nangasaba do porwaw a Chipre (Ara. 12:25; 13:4-5). Iya paw rarayay ni Pedro (1 Ped. 5:13), kan si Pedro nanginanawo dya so maynamot do byay ni Jesus do kayan naw do lobongaya.

No nanoma a pakaboyan so maynamot do kabibyay ni Juan Markos, ki do Aramid (12:12) a inbahey na dyaten daw a myan iyaw no bahay ni Markos do Jerosalem. Siraw nagadal saw so Biblya, ki batahen da a iyaw bahayaya, ki iyaw nakakpehan daw no nanawhenaw do kayan daw do Jerosalem kan iyaw logaraw a nakaparinan kapanawdyanaw a nakapachipangmalem ni Jesus dyirad nananwhen naw. Do dya paw nangayanaw no Ispirito no Dyos dyirad nanawhenaw do arawaw a Pentekostes (Ara. 2:1-4).

Intolas ni Markos nyaya maynamot ta chakey na a mapatakan dan manganohed saw a

Dya-Jodyo no panggep ni Jesus a nangay do lobongaya. No tima na, ki maboya nyo do Markos 10:45 do kaibaheyaw ni Jesus a kāna, “Nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira.” Sigon do kapakaāwat ni Markos, ki si Jesus danaw pagmididan tawotawo. Naitolas do Markos 9:37 a, “No mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

Do dyaya libro, binata ni Markos dyirad nanganohedaw a machita mangay sa mangibahey so Maganay a Dāmag maynamot di Jesus. Akmas inbaheyaw ni Jesus do tawowaw a linoganan dan marahet saw a ispirito a kāna do Markos 5:19, “Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos do nakāsi na dyimo,” komwan paw ibahey na dyirad manganohedaw dya. Chiban nyo pa do Markos 16:15.

Asa pa a tima ni Markos, ki iyaw kaipaneknek na so katoray ni Jesus a Anak no Dyos. Pinaneknekan Markos nya do kaibahey naw so aro a makaskasdaaw a pinarin Jesus, maypāngo nakapya na siras maganyit, kan nakapaksyat na siras marahet a ispirito do tawotawo.

Iyaw manawdyi saw a birsikolo do kapitolo 16:9-20, ki myan saba dyirad kadwan a kaaadanan a manyoskripto do chirin Griego. As dawa, siraw nagadalaw so Biblya, batahen da a dyi sa intolas ni Markos nya saya birsikolo.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Kapangasaba Ni Juan a Mamonyag 1:1-13

No Kapangnanawo Ni Jesus Do Galilya

1:14-9:50

No Kapangnanawo Ni Jesus Do Jerosalem

10:1-52

No Kapanawdyan A Kapangnanawo Ni Jesus

11:1-14:42

No Kadiman Ni Jesus 14:43-15:47

No Kapagongar Ni Jesus 16:1-8

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos

*No Kapangasaba Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 3:1-12; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)*

¹ Nyayaw nakaisiknan no Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo a Anak no Dyos.

² Myan binata ni Āpo Dyos do Anak naya do kaychowa pa a inpaitolas na di Isayas a asa a propīta na a kāna,

“Panmahen konchi a toboyen asaw a pachirawatan ko tan yay na paysonongen ayaman mo.*

³ Iyanchiw mangingengengey do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna, ‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’”†

⁴ Natongpal nya do nakapamonyagaw kan nakapangnanawowaw ni Juan siras tawotawo a romnapit dya do let-ang. Binatabata na dyira a

* 1:2 1:2 Mal. 3:1 † 1:3 1:3 Isa. 40:3

kāna, “Magbabāwi kamo kan pabonyagan kamo. Tan komwan, pakawanen naynyo no Dyos do gatogatos nyo.”

⁵ Do dawri a chimpo, reprep saw tawotawo a nangay di Juan a yapo do Jerosalem kan yapo do idiidi do probinsya a Jodya. Inpodno daw gatogatos da, as kan binonyagan sa tabon Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.

⁶ Naparin laylay ni Juan do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay na.

⁷ Do nakapangasaba naw dyirad tawotawo saw daw, binatabata na dyira a kāna, “Myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a magrokob a mangwasak so kahot no tokap na.

⁸ Bonyagan koynyo do ranom. Ki iya, ki bonyagan nanchi inyo so Ispirito Santo.”

No Kapagpabonyag Ni Jesus Di Juan (Mt. 3:13-17; Lk. 3:21-22)

⁹ Do dawri a chimpo, nawaras Jesus a yapo do idi a Nasaret do probinsya a Galilya, as kan nagpabonyag di Juan do oksongaw a Jordan.

¹⁰ Do nakapakaraya danaw ni Jesus, ki insigīda a naboya na naywangan hanyit, kan naboya na paw Ispirito Santo a akmay boyit a naypabodis dya.

¹¹ Sinpangan na, myan timek a yapod hanyit a nakabata so nya dya a kāna, “Imo Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dyimo.”

*No Kasoot Ni Satanas Di Jesus
(Mt. 4:1-11; Lk. 4:1-13)*

¹² Do nakatayokaw no nyaya, nyeng a pinalongo no Ispirito Santo si Jesus do naychabongbongrwwaw a let-ang.

¹³ Minyan daw so apat a poho a karaw, kan sinosoot ni Satanas. Myan pa saw bolaw a animal do dawri a yanan na, ki sinirbyan dan anghil saw si Jesus.

*No Kaisiknan Ni Jesus So Tarabako Na Do Galilya
(Mt. 4:12-22; Lk. 4:14-15)*

¹⁴ Do nakabahod danaw ni Juan, nangay si Jesus do Galilya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a yapod Āpo Dyos.

¹⁵ Binata na a kāna, “Narapit danaw oras a inkeddeng no Dyos, kan ito danaw kapagtoray na. Dawa, magbabāwi kamo na do gatogatos nyo, kan manganohed kamo na do Maganayaya Dāmag!”

*No Kapanawag Ni Jesus Siras Apataw A
Mangalap
(Mt. 4:18-20; Lk. 5:1-11)*

¹⁶ Do naypisaw do kayamaw ni Jesus do payisaw no Minanga a Galilya, naboya na saw dadwaw a mangalap a sa Simon kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so sigay.

¹⁷ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Onotan nyo yaken, kan payparinen koynyo a magkalap so tawo.”

¹⁸ Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as nakawnot da dya.

¹⁹ Do dawri, tinongtong da Jesus nayam. Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, naboya na saw dadwa paw a mangalap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay da saw.

²⁰ Insigida a tinawagan san Jesus, as kan do dawri, ki kinarwan das āmang da a si Sebedeo do abangaw magraman dyirad mahahakayaw a matangtangdanan, as nakawnot dad Jesus.

*No Kapaksyat Ni Jesus So Marahetaw A Ispirito
(Lk. 4:31-37)*

²¹ Sinpangan na, nangay sa Jesus do idi a Kapernaom. Do Araw a Kapaynaynahah, somindep si Jesus do sinagoga daw no Jodyo saw, as kan inrogi naw nangnanawo.

²² Ki do nakadngey dan tawotawo saw daw so kapangananawowaw ni Jesus, chinasdaaw da tabo maynamot ta myan toray na sigon do kapaychiychirin naw kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

²³ Do dawri, do kayanaw ni Jesus do sinagoga, myan daw mahakayaw a intorayan marahet a ispirito, kan nangagay mahakayaw a kāna,

²⁴ “Anghen mo yamen, mo Jesus a taga Nasaret?‡ Yangay mori yamen a rarayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo abawriw Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”

²⁵ Ki pinaydabdab ni Jesus marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya dya a kāna,

---

‡ 1:24 1:24 Mt. 8:29; Mk. 5:7; Lk. 4:34; 8:28

“Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!”

²⁶ Nanyeng a pinaychamirpirpir no marahetaw a ispirito iyaw tawowaw, as nakapangagay na sya, as kan do dawri, kinarwan na.

²⁷ Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesus, kan naysin-iiyahes sa a kon da, “O! Āngo paro nyaya? Bayori a kapangnanawo? Matorayaya magmandar a aran sirayaw marahetaya ispirito, as kan tongpalen dāya. Samna!”

²⁸ Do dawri, nalisto a nagdinamag do intīro a probinsya a Galilya iyaw maynamot di Jesus.

Pyahen Ni Jesus Aro A Tawotawo
(Mt. 8:14-17; Lk. 4:38-41)

²⁹ Do nakakaro daranaw da Jesus kan siraw nanawhen naw do sinagoga, nagtaros sa a kominwan do bahay da Simon kan Andres. Nachangay sa Santiago kan Juan dyira.

³⁰ Do dawri, myan do apin a madama magbāra iyaw mabakesaw a katogangan ni Simon, kan nyeng da a yangay a inbahey di Jesus.

³¹ Ki naypasngen si Jesus dya, as nakaigpet nas tanoro naw a pinaybangon. Ki nyeng na binawan, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.

³² Do kasdep danaw no araw, do kapaysarisari naranaw, inyangay da sa di Jesus aro saw a tawotawo a maychagaganyit kan siraw sindep saw no marahet a ispirito.

³³ Tabo tawotawo a yapo do dawri a idi, ki naychipeh sa daw do salapenaw no bahayaw a yanan Jesus.

³⁴ Sinpangan na, pinapya sa ni Jesus maychagaganyit saw a matatarek so ganyit, as nakapaksyat nas aro saw a marahet a ispirito, as kan pinalobosan na saba a maychirin, ta chapapatak da an sino iya.

No Kapangasaba Ni Jesus Do Galilya
(Lk. 4:42-44)

³⁵ Sinpangan na, do kamabekasan naranaw, nakamasari si Jesus a komnaro do bahayaw, kan nangay a naydasal do kabwan naw no matawotawo a logar.

³⁶ Ki do nakapaybangon daw da Simon kan rarayay na saw, yangay da kinadyaw si Jesus.

³⁷ Do nakadongso daw sya, inbahey da dya, “Ari daw imo a kadikadyawen aro saw a tawotawo!”

³⁸ Ki tinbay sa ni Jesus a kāna, “Mangay ta do masngen saya a idiidi tan makapangasaba ako pa dyirad tawotawo saw daw, ta nawriw nangayan ko dya.”

³⁹ Do dawri, minidibidi sa Jesus do intiŕo a probinsya a Galilya a nangasaba do sinagoga dan Jodyo saw kan namakpaksyat so marahet saw a ispirito.

Pyahen Ni Jesus Asa A Nagliproso
(Mt. 8:1-4; Lk. 5:12-16)

⁴⁰ Do asa karaw, myan asa mahakay a nagliproso a nangay di Jesus, kan naydogod do salapen naw a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo,

an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”

⁴¹ Ki oyod ni Jesus so nakāsi sya, kan tinodah naw tatchay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mapyan ka na!”

⁴² Ki nanyeng a napyan, kan nabo ganyit naw a liproso.

⁴³ Do dawri, sakbay a pinayam ni Jesus, inmandar na pa a maganay a kāna,

⁴⁴ “Ibahebahey mwabaw nya namarin dyimo do aran sino, ah basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka a para do nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na.”§

⁴⁵ Ki do nakakaro naranaw, napenpen nabaw dangoy na, kan basbāli a inbahebahey na do tawotawo namarinaw dya. Nawriw nakayapwan na a dyi dana makasdep si Jesus do idiidi a makantad do kārwan tawo. Dawa, minyan danas Jesus do gaganaw no idiidi do logar saw a kabwan matawotawo. Ki alit na, romnapit sa dyaw aro saw a tawotawo a yapod matatarek saw a loglogar.

2

Pyahen Ni Jesus Asaw A Paralitiko
(Mt. 9:1-8; Lk. 5:17-26)

---

§ 1:44 1:44 Leb. 14:1-32

¹ Abaw aro a araw a napahabas, as nakapaybidi da Jesus do Kapernaom. Ki nadamag dan tawotawo saw a naybidi danad bahayaw a pagyanan na.

² Dawa, domnahepdep aro a tawotawo, kan napekpek bahayaw a mandan arabaw logar da a aran do yananaw no pantaw. Do kayanaw ni Jesus a mangnanawo dyira so chirin ni Āpo Dyos,

³ myan nawara apat a mahahakay a nangisiw so asa a paralitiko.

⁴ Ki maynamot do kāron tawo, maisdep dabad yananaw ni Jesus paralitikwaw. Dawa, inkayat dad atepaw no bahay, as nakakabkab das atepaw do anmwaw ni Jesus, kan tinonton daw paralitikwaw do dohod.

⁵ Do nakaboyaw ni Jesus so kapanganohed daw dya, binata nad paralitikwaw, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”

⁶ Ki do dawri, myan sa maychadisdisna daw kadwan saw a mangnanawo so linteg no Jodyo, kan yahahes da do aktokto da,

⁷ “Āngo ta komwan kapaychirin nya tawo? Tod naya dyābat si Āpo Dyos! Sino makapakawan so tawotawo do gatogatos da, an dya si Āpo Dyos a moybōh!”

⁸ Ki naitayo daba di Jesus nawri a kapangtokto da. Dawa, binata na dyira a kāna, “Āngo ta komwan kapangtokto nyo?”

⁹ Āngo maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey

kwa, ‘Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na’?

¹⁰ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.” Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna,

¹¹ “Do bilin ko, maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

¹² Sinpangan na, naytēnek paralitikwaw, as nanyeng na inhap nakaychehan naw, as nakayam narana do kasalasalapan daw a tabo. Do dawri, chinasdaaw da tabo, kan katakatayisaw nangidaydayaw si Apo Dyos a kon da, “Aysa! Ari kami pad nakaboyas akma syay!”

No Katawag Ni Jesus Si Lebi (Mt. 9:9-13; Lk. 5:27-32)

¹³ Sinpangan na, minirwa dana inon-onor ni Jesus masngenaw do payis no Minanga a Galilya, ki inaribongbongan dan arwaw a tawotawo, as kan ninanawo na sa.

¹⁴ Do kadama naw a mayam, naboya naw asaw a magsingsingir so bwis a mayngaran so Lebi a anak ni Alpeo, kan myan a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesus dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.” Nanyeng a naychakatkat si Lebi, as nakawnot na sya.

¹⁵ Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesus kan nanawhen na saw do bahayaw ni Lebi, aro saw nachihanghang dya a magsingsingir so

bwis kan tawotawo saw a naibidang a aro so gatos, ta machononot sa di Jesus.

¹⁶ Ki do nakaboya daw sya no mangnanawo saw so linteg a rayay dan Parisyo saw a machihanghang sa Jesus dyira, inyahes da dyirad nanawhen na saw a kon da, “Āngo ta machihanghang si Jesus dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a aros gatos?”

¹⁷ Ki do nakadngeyaw sira ni Jesus, inpangarig na dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

No Kapanahahe A Maynamot Do Kapagayonar (Mt. 9:14-17; Lk. 5:33-39)

¹⁸ Do naypisa araw, do kayan daw a magayonar a maydaydasal no nanawhen saw ni Juan a Mamonyag kontodo siraw Parisyowaw, myan saw nangay di Jesus a nangyahes sya a kon da, “Āngo ta magayonar saw nanawhen naw ni Juan kan siraw no nanawhen daw no Parisyo saw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”

¹⁹ Ki tinbay san Jesus do pangarig a kāna, “Namna! Maparinawri a dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobyowaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman!

²⁰ Ki ĩto araw a maikaro dyiraw nobyowaw, kan do dawrinchi a araw, nawri dananchiw kapagayonar da.”

²¹ Tinongtong ni Jesus nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay. Ta an komwan, ki komsen anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.

²² Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw, as kan mararayaw palekaw kan adanaw a sopot. No mawnged a palek para pakono lang do bayo a sopot a lalat ah!”*

No Kapanahes Maynamot Do Araw A Kapaynaynahah
(Mt. 12:1-8; Lk. 6:1-5)

²³ Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesus kan siraw no nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Ki do kadama daw a mayam, nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa a kinoditan da chinan.

²⁴ Ki nasipotan da san Parisyo saw, as kan inyahes dad Jesus a kon da, “Chiban mo pa! Āngo ta parinen dan nanawhen mwayaw mabaywanaya do Araw a Kapaynaynahah? Mapsekawriw nawri?”

²⁵ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng naw kan siraw kinayrayay naw?

---

* **2:22 2:22** Do kaychowa, inosar daw lalat no kalding kan rinayit da a pinakaagwada da. Gen. 21:14, 19; Jos. 9:4, 13

²⁶ Do kachimpo ni Abyatar a katotohosan a padi, taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakakan nas tinapay a naidāton do Dyos?† Sigon do linteg ta, sirabawri lang papadyaw maparin a koman so nawri a tinapay? Ki alit na kinan na, as kan nanoroh pad rarayay na saw.”

²⁷ Do dawri, pinarapa pan Jesus a inbahey, “Dawa, komwan saw nanawhen kwaya, ta pinarin aban Dyos iyaw tawo a magsirbi do Araw a Kapaynaynahah, an dya pinarin naw no Araw a Kapaynaynahah a para do kaganayan tawotawo.

²⁸ Dawa, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

3

No Mahakay A Singkol (Mt. 12:9-14; Lk. 6:6-11)

¹ Sinpangan na, minirwa dana somindep si Jesus do sinagoga da daw, kan myan daw asa mahakay a singkol.

² Myan pa daw tawotawo saw a omsisiim di Jesus an pyahen naw nawri a mahakay do Araw a Kapaynaynahah tan myan pamagatosan da sya.

³ Do dawri, binata ni Jesus do nagsingkolaw, “Maytēnek ka pa dya do kasalasalapanaya.”

⁴ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Āngo chakey no linteg a parinen an marapit Araw a

---

† 2:26 2:26 1 Sam. 21:1-6

Kapaynaynahah: kasidong mana kapangranggas, kapangisalakan mana kapangdiman?" Ki abaw nakalilyak dyira.

⁵ Do dawri, pinakasisirem sa ni Jesus a insoli, as kan chinaynyin no aktokto naw katwaw no oho da. Sinpangan na, binata na do mahakayaw a singkol a kāna, "Lonaten mo tatchay mwaya." Do dawryaw a inbahey ni Jesus, linonat na kan nyeng a napyan.

⁶ Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga, kan nyeng sa nagplano kan siraw no nanawhen naw ni Āri Herodes an maypāngo iyaw no kadiman das Jesus.

No Kāro Da No Tawotawo Saw Do Payis No Minanga A Galilya

⁷ Sinpangan na, domnitchan sa Jesus kan siraw nanawhen naw, kan nangay sa do payisaw no minanga. Ki minonot saw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya naw a Galilya kan

⁸ do Jerosalem, as kan do probinsyaw a Jodya kan Idomya kan do kabtangaw no Oksong a Jordan, as kan aran siraw no logaraw a masngen do syodad nad Tiro kan do Sidon. Tabo san nyaya tawo, ki nangay sad Jesus, ta nadamag da saw pariparinen naw.

⁹ Ki maynamot do kāron tawo, inbahey ni Jesus dyirad nanawhen naw a isagānaan das abang tan dyi da masdin no tawotawo saw,

¹⁰ ta aro pinapya na tawotawo, as kan nawriw naynamotan paysinpapadoydoyan dan

maychagaganyitaw a maypasngen a omsalid sya.

¹¹ Kāda maboya da si Jesus no tawotawo saw a sindepan marahet a ispirito, ki maysasakeb sad salapen naw, as kapangagay da a kon da, “Imo Anakaw no Dyos.”

¹² Ki inmandar na dyira a dyi da ibahebahey an sino iya.

*No Kapamidi Ni Jesus Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Lk. 6:12-16)*

¹³ Sinpangan na, somnonget si Jesus do asaw a tokon. Tinawagan na saw no chakey naw a tawo, kan minonot sa dya.

¹⁴ Namidi dyira so asa poho kan dadwa mahahakay tan sira danaw rarayay na as kan tan toboyen na sa a mangay a mangasaba.

¹⁵ Tinorohan na pa sa so toray a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

¹⁶ No ngaranganan dan nya sa pinidi ni Jesus, ki sa Simon a pinangaranan ni Jesus so Pedro,

¹⁷ siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo. Siraw nya maykakteh, ki pinangaranan san Jesus so “Boanerges,” as kan no chakey na batahen ki, “akmay adey.”

¹⁸ As pinidi na pa sa Andres, Pilipi, Bartolome, Matchew,* Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a mangispal so kaidyan na,

¹⁹ kan si Jodas a yapod Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesus.

---

* **3:18 3:18** Mana “si Lebi.”

Si Jesus Kan Si Beelsebob
(Mt. 12:22-32; Lk. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Sinpangan na, somnabat sa Jesus. Ki do dawri, minirwa dana naychipeh daw tawotawo saw, kan maisanga na paba kan siraw nanawhen naw koman.

²¹ Ki do nakadamag daw syan pamilya naw, nangay sa tan hapen da, ta batahen dan kadwan dyira a magatit dana konos Jesus.

²² As siraw mangnanawowaw so linteg a minosok a yapod Jerosalem, ki binatabata da a kon da, “Sindepaya ni Beelsebob. On, iyayaw pangolo daw no dimonyo saw manorotoroh dyas bileg a mangpaksyat so marahet saya ispirito.”

²³ Ki tinawagan san Jesus tawotawowaw, as nakapagpangarig na dyira a kāna, “Maypāngo kapaksyat ni Satanas so mismo na inawan?” inyahes ni Jesus.

²⁴ “An mayayarap saw tawotawo do asa kapagaryan, manayonoriw nawri a pagaryan?”

²⁵ Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masigorādo a masisyay sanchi.

²⁶ Komwan pa saw myanaw do pagaryan ni Satanas an maglalaban sa, ki masisyay sanchi. Ta an maysinrararayaw saw bonggoy naw, makapaytēnek pa saba, kan narapit danaw tawsan da.

²⁷ “Abaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo. Amnan

nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw.

²⁸ Oyod nya ibahey ko dyinyo maparin a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da, kan mapakawan saw maychirin so maikontra do Dyos.

²⁹ Ki aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito Santo, mapakawan aba polos tawowaw do nawri a gatos, ta gatos a abos pandan.”

³⁰ Chinirin ni Jesus nyaya maynamot do kabata daw syan mangnanawowaw so linteg a sindep kono no marahet a ispiritito.

*Si Ānang Ni Jesus Kan Siraw Kakakteh Naw
(Mt. 12:46-50; Lk. 8:19-21)*

³¹ Sinpangan na, nawara si ānang ni Jesus kan siraw kakakteh naw a mahahakay. Naytēnek sa do atataw no bahay, as nakapanoboy das nangay a omtawag sya.

³² Dawa, siraw tawotawo saw a naychadisdisna a mindibon sya, ki inbahey da dya a kon da, “Ari saw sa ānang kan ādi mo saw do gagan a maychichwas dyimo!”

³³ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Sino saw ānang ko kan kakakteh ko?”

³⁴ Ki sinpangan na,, chiniban san Jesus myanaw do omdibon naw, as nakabata na sya, “Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko,

³⁵ ta aran sino a mamarin so pagayatan no Dyos, iya danaw kaktehan kan ānang ko.”

4

*No Pangarig Maynamot Do Maymohamoha
(Mt. 13:1-9; Lk. 8:4-8)*

¹ Do naypisa, naybidi dana sa Jesus do payisaw no minanga a Galilya, as kan inrogi naranaw nangnanawo daw. Ki maynamot do kārwwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesus a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya.

² Aro innanawo na dyira, kan pangarig inos-osar na. Binata na dyira a kāna,

³ “Mangadngey kamo. Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh.

⁴ Do kayan naw a magwaris, myan saw napaychaesday na do rarahan naw, kan kinan san manomanok.

⁵ Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychaesday sa do mabato saw a yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting.

⁶ Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw yamot da saw.

⁷ Myan pa kadwan saw a botoh, ki naychaesday sa do katamtamkan a manolok. Ki minsi saba maynamot ta nahonghongan sa.

⁸ Ki myan saw botoh a naychaesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsi sas aro. Siraw kadwanaw, ki mawpayang, kan myan saw kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mayid so dāwa.”

⁹ Do nakatayokaw ni Jesus so nya pangarigan na, binata na, “Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo.”*

No Chakey A Batahen No Pangariganaya
(Mt. 13:10-23; Lk. 8:9-15)

¹⁰ Do ka si Jesus danaw kan siraw minononotaw dya kontodo dosi saw a nanawhen na, inyahes da dya an āngo iyaw chakey a batahen no pangarig naw.

¹¹ Ki initbay ni Jesus dyira a kāna, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagaryan no Dyos. Ki siraw dya monot dyaken, maynana pangarig maosar dyira.

¹² Tan komwan, aran chichiban da, ki maimangmang daba. As aran adngedngeyen da, ki makaāwat saba.† Ta an dyi sawen a komwan, sigoro magbabāwi sa kan pakawanen sa no Dyos.”

¹³ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Maawātan nyo abawriw nya pangarig? Maypangonchiw kapakaāwat nyos kadwan pa a pangarig?

¹⁴ “Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya. No botoh saya a inwarwaras no maymoymohaw, ki chirin no Dyos.

¹⁵ Iyaw rarahanaya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos, ki nyeng si Sairo a nangay a napakaro so nadngey naw.

---

* **4:9 4:9** Mk. 7:16; Pal. 2:7, 11, 17, 29 † **4:12 4:12** Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

¹⁶ “As no kabatwanaya a naychaahesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos.

¹⁷ Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan kalidyatan kan kaidadanes a maynamot do chirinaya a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do kapanganohed naw.

¹⁸ As no kanonolokanaya a naychaahesdayan no botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos.

¹⁹ Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problima do byay a akmas pangawis no kinabaknang kan sira paw kadwanaw a kalakam na. Nya sayaw manghonghong so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba.

²⁰ As iyaw maganayaw a tana a naychaahesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos kan rawaten na. As siraw naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa. Myan saw mawpayang, mangengen, kan mayid so dāwa.”

No Pangarig A Maynamot Do Soho (Lk. 8:16-18)

²¹ Binata pan Jesus nya matarek a pangarigan a kāna, “Pasdeben nyoriw soho, as katohong nyo syan bakag, mana pasiroken nyorid ohbwaw no katri nyo? Syimpri engga, ta pangayen nyod nairantaw a pakadatokan na.

22 Komwan chakey na batahen do pangarig kwaya, ta aryoriw naitayo a dyinchi a mapahtot? Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a mapatakan.

23 Dawa, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”‡

24 Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “Ipasnek nyo a adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori, ta an parinen nyo nawri, ki maypaypangay paw kapakaawat nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo, as kan arwaro pa parapan nanchi.

25 Ta no makaawat, ki arwaro maitoroh dya. Ki no dya makaawat, aran iyaw dekeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya.”

No Pangarig A Maynamot Do Nakatobo No Botoh

26 Tinongtong ni Jesus naychirin, kan binata na, “No pagtorayan no Dyos, ki mayarig do tawo a magwarwaris so botoh do bengkag.

27 Makaycheh an mahep mahakayaw as kan maybangon an mabebekas, ki chapatak aba no naymohaw an maypango kapaypayparakoh no tomobo saw a inmoha na.

28 Ki iyaw tanaw, maparakoh kan mapay-asi so mohamohaw. On, paybohongen na manma, as kapagdawa na sya, as kan kaynoy narana.

---

‡ 4:23 4:23 Mt. 11:15; Pal. 3:6, 13, 22; 13:9

29 An natwa danaw dāwa naw, mangay dana magranyiw no naymohaw maynamot ta narapit danaw oras no kapagapit.”

No Botoh No Mostasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lk. 13:18-19)

30 Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “Āngo paw maganay a pangarigan a osaren ta maynamot do pagtorayan no Dyos? Ngay, āngo paw akmas syaw?

31 Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay kadedēkeyan a botoh do tanaya.

32 Ki an naiwaris dana, tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. On, mayparakoh as kan maysanga so rakoh a payketketan dan manomanok a nachisirong do sangasanga na.”§

33 Aro saw pangarig a inosar ni Jesus do kapangnanawo na dyirad tawotawowaw sigon do pandanaw a matokod no kapakaāwat da.

34 Mangnanawo abas Jesus, an dya mangosar so pangarigan dyirad tawotawowaw. Ki an nachibawa dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw do katawotawowan, ipaāwat danan Jesus iyaw no chakey naw a batahen.

No Kapangheteng No Salawsaw Kan Kapagtalna
No Kelsang
(Mt. 8:23-27; Lk. 8:22-25)

---

§ 4:32 4:32 No mohamoha a mostasa do Jodya, ki makakarang sa, ta marapit daw tatdo a kamitro so katohos.

³⁵ Do kapaysarisari naranaw do dawri a araw, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Mamtang tad minangaya.”

³⁶ Dawa, maynamot ta sigod dana sad abangaw, tod darana sa kinarwan no tawotawowaw do payisaw no minanga, as nakayam da. Siraw kadwanaw a abang do dawri a yanan, ki nachisabay sa.

³⁷ Ki do kayan daranaw do almidyo, naypayit salawsaw kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw.

³⁸ Do dawri, makaycheh si Jesus a maypongan do mawdyiyaw no abangaw. Yinokay dad kabakel daranaw, kan binata da dya a kāna, “Maistro, abawriw kaynyinyinan na dyimo an omned abang taya?”

³⁹ Do nakayokayaw ni Jesus, inmandar na do salawsawaw a kāna, “Mangheteng ka!” Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.

⁴⁰ Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “Napangayan nyos katedred nyo? Abawriw anohed nyo?”

⁴¹ Ki do dawri, taywaraw nakamo da, as kan binata dad katakatayisa dyira, “Sino nya tawo a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

5

*No Mahakay A Yapod Gerasa A Sindepan
Marahet A Ispirito
(Mt. 8:28-34; Lk. 8:26-39)*

¹ Do nakapakarapit daw do kabtangaw no Minanga a Galilya, nakaraya sad tanaw daw a mayngaran so Gerasa.

² Ki do nakapakagchinaw ni Jesus do abangaw, myan nangbayat sya a yapod pagtatanman daw a asa mahakay a linoganan no marahet a ispirito.

³ Iyaw nyaya a mahakay, ki omyan do pagtatanmanaw do dawri, as kan apabaw makaparin a omkawar sya,

⁴ ta nasanyib dana naposasan kan nakawaran so tanoro kan kokod, ki binitobitos na. Oltimo kayit na kan aba polos makapagpet sya.

⁵ Maraw kan mahep a pirmi a maypaypaktas dyirad aschipaw a pagtatanman kan do katokotokonan a mangagagay kan tagatagahen naw inawan na so bato.

⁶ Ki do nakaboya naw si Jesus a mabawa pa, nayyayo a nangay dya, as nakapaydogod na,

⁷ as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesus a Anak no Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?* Ikari mo do salapen no Dyos a dyi mo yaken a dosāen.”

⁸ Inbahey naw nyaya, ta minandaran ni Jesus a kāna, “Marahet a ispirito, mohtot ka do dyaya a tawo!”

⁹ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dya, “Āngo ngaran mo?”

Ki tinbay nas Jesus, as nakaibahey na sya a kāna, “No ngaran ko, ki ‘Arban,’ ta aro kami.”

¹⁰ Do dawri, sipapasnek a nachikakaāsi di Jesus a dyi na sa pakarohen do dawri a logar.

---

* 5:7 5:7 Mt. 8:29; Mk. 1:24

11 Ki myan daw asa matokpoh a arban bago a maysaysabok do bakrangaw no nawri a token.

12 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesus a kon da, “Toboyen mo pa yamen a somdep dyirad bago saya.”

13 Dawa, pinalobosan san Jesus. Do dawri, minohtot sad mahakayaw, as nakangay da a somindep dyirad dadwaw a ribo a bago. Sinpangan na, naychapayapayayo saw bagwaw a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

14 Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa a nangay a nangibahebahey do tawotawo saw do idi da kan barbaryo saw maynamot do naparinaya. Sinpangan na, naychawarawara saw no tawotawowaw do yanan Jesus, ta yangay da chiban an āngo iyaw naparinaw.

15 Ki do nakawara daw daw, naboya daw no atittaw a mahakay a iyaw myanaw so arban a dimonyo a myan a maydisna a nakalaylay kan maganay danas pangtoktwan. Do dawri, namo sa tabo.

16 Siraw nakaboyaw so nawri a naparin do mahakayaw kan bago saw, nāw da inistorya dyirad tawotawo saw naparinaw do mahakayaw kan siraw bago saw.

17 Maynamot do dawri, chindaw dan tawotawowaw a komaros Jesus do logar daw.

18 Ki do kasakay danaw ni Jesus do abangaw, iyaw mahakayaw a sindepan dan marahet saw

a ispirito, ki nachikakaāsi di Jesus a machangay dya.

¹⁹ Ki pinalobosan aban Jesus, as nakabata na sya dya a kāna, “Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin ni Āpo do nakāsi na dyimo.”

²⁰ Do dawri, nayam mahakayaw a kominwan do asa poho saw a idi do dawri a yanan,[†] as kan inbahebahey na iyaw kapakaskasdaawaw no pinarin ni Jesus dya. Dawa, oyod das nakaklat no tawotawo saw.

No Anak Ni Jayro Kan Mabakesaw A Nangsalid So Laylayaw Ni Jesus
(Mt. 9:18-26; Lk. 8:40-56)

²¹ Nakapakarayaw ni Jesus do kabtangaw no minanga do nakapaybidi naw, dinahepdep dan arwaw a tawotawo.

²² Ki do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa āpohen do sinagoga daw do dawri a yanan. Do nakaboya naw si Jesus, naydogod do salapen naw, as nakapachikakaāsi na a kāna,

²³ “Kadidiman danaw no anak kwaw a balasitang, mo Āpo. Pachiyangay mo pa saliden tan mapyan dana, as kan tan mabyay.”

²⁴ Nachangay si Jesus dya. Ki do kadama daw a mayam, aro saw tawotawo a minonot di Jesus, kan masyasidin sa a omdibon do ayaman naw.

²⁵ Myan do dawriw asa mabakes a nāw na marodit do asa poho kan dadwa dana katawen.

[†] **5:20 5:20** Mana “Dekapolis.” No chakey na batahen, ki “asa poho a idi.”

²⁶ As iya, ki oyod naranas kalidyat, ta aro danaw nagasto nad kangangay nad matatarek saw a mangagas. On, nagasto narana tabo kwarta na, ki aba polos nakaagas sya, basbāli a naypaypangay paw ganyit naw.

²⁷ Nadamdama naranaw maynamot di Jesus, kan do dawri, nangay a nachisdin dyirad arwaw a tawo do dyichodanaw ni Jesus, as nakasalid nas kekeh naw.

²⁸ Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”

²⁹ Nanyeng do dawri a nagsardeng iyaw no kapayraraya naw, as kan nadidiw na pa abo danaw ganyit naw.

³⁰ Ki nyeng a nadlaw ni Jesus a myan iyaw panakabalin a minohtot dya. Dawa, nayweswes as nakasalap na siras myanaw do dyichodanaw, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino nangsali dayas laylay ko?”

³¹ “Namna!” tinbay dan nanawhen naw, “Maboya mwaya aro saw tawotawo a masyasidin do omdibon mwaya. Āngo paw yahsan mos nakasalid so laylay mo?”

³² Ki tinongtong ni Jesus nanyideb an sino nawri.

³³ Nadlaw no mabakesaw naparinaw dya. Dawa, naypasngen do salapenaw ni Jesus a naychamirpirpir do kāmo na. Do nakapaydogod naranaw, inistorya na tabo naynamotan naw no nakasalid na sya.

³⁴ “Balāsang ko,” kānan Jesus, “maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka. Ngay,

mayam ka na, kan myan pakono dyimo kaydamnayan no kapangtokto, as kan mariribokan ka paba a maynamot do dawri a ganyit.”

³⁵ Ki do kadama paw ni Jesus a maychiychirin do mabakesaw, myan dana saw natoboy a yapod bahay ni Jayro a makabata sya a kon da, “Nadiman danaw balāsang mwaw. Āngo paw ringgoran mo si Maistro?”

³⁶ Ki inkaskaso naban Jesus chirinaw no tobotoboyen saw, as basbāli a binata na di Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan mwabaw kapanganohed mwaya dyaken.”

³⁷ Do dawri, pinalobosan paba ni Jesus kawnot daw no tawotawowaw, malaksid di Pedro, as kan siraw maykaktehaw a sa Santiago kan Juan.

³⁸ Sinpangan na, do nakapakarapit daw do bahayaw ni Jayro, naboya ni Jesus rakohaw a riribok dan aro saw a tawotawo a maychatanyitanyis kan magdongdong-aw.

³⁹ Ki do nakasdep naw do bahayaw, inyahas na dyira a kāna, “Āngo pakalyak nyo a tomanyitanyis? Nadiman abaw nya balasitang, ta tod a nakaycheh.”

⁴⁰ Ki chinamyeng das Jesus. Dawa, pinahbot na sa tabo tawotawowaw do bahayaw, as sira danaw inyapwan naw kan siraw nanawhen naw a tatdo nangay do kwartwaw no nadimanaw.

⁴¹ Sinpangan na, inigpet ni Jesus tanorwaw no balasitangaw, as nakaibahey na syad chirin da,

“Talita kom!” No chakey na batahen, “Balāsang ko, ibahey ko dyimo a maybangon ka!”

⁴² Ki insigida naybangon iyaw balasitangaw a dosi so tawen, as nakabidibidi na. Ki oltimo a chinasdaaw dan rarayayaw ni Jesus.

⁴³ Pinakaolit ni Jesus dyira a dyi da ibahebahey nya naporin do aran sino. Sinpangan na, inbahey na a pakanen daw balasitangaw.

6

Chaskeh Da Si Jesus Do Nasaret (Mt. 13:53-58; Lk. 4:16-30)

¹ Sinpangan na, komnaro si Jesus do dawri a logar kan naybidi danad Nasaret a idi na, kan minonot sa dyaw nanawhen naw.

² Ki do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay si Jesus a nangnanawo do sinagoga. Ki oltimo a nasdaawan aro saw a nangadngey sya, as kan binatabata da a kon da, “Dino paro nanghanghapan na tabo siras nyaya? Maypāngo nakapatak na so komwan a sirib, kan maypāngo kaparin na siras milagro saya?”

³ Iyabawriw karpintirwaw a baro ni Maria, kan kakteh abawri da Santiago, Jose, Jodas, kan Simon? Asa pa, siraw kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a masngen dyamen? Ay samna!” Nyaw binatabata dan nangadngeyaw di Jesus a nakoyid so aktokto a maynamot dya.

⁴ Dawa, initbay ni Jesus dyira a kāna, “Iyaw propita no Dyos, ki anyiben da do aran dino a

logar, malaksid do bokod na idi, kakabagyan, kan pamilya.”

⁵ Maynamot do kadēkey no kapanganohed da dya, pinarin nabaw aro a milagro do dawri, malaksid nakapalapaw naw so tanoro na dyirad papere saw a maganyit tan mapyan sa.

⁶ Chinasdaaw ni Jesus maynamot do dyi daw a panganohdan.

Sinpangan na, nangay si Jesus a nangnanawo do kadwan saw a idiidi do omdibonaw do dawri a yanan.

No Katoboy Ni Jesus Siras Dosi Saw A Nanawhen Na
(Mt. 10:5-15; Lk. 9:1-6)

⁷ Do asaw a karaw do dawri, tinawagan sa ni Jesus asaw a poho kan dadwa nanawhen na, as nakatoboy na dyira taydodwa. Tinorohan na sas toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

⁸ No inbilin ni Jesus dyira, ki mangyononot saba so aran āngo: kanen, bayon, mana kwarta do bolsa da, malaksid do sarokod da.

⁹ Binata na dyira a kāna, “Do kayam nyo, ki magsapatos kamo, kan mangyonot kamo abas aran āngo a pagsokatan nyo.

¹⁰ An myan iyaw ngayan nyo a idi, as myan mangrara dyinyo do bahay na, omyan kamo na daw mandad kakaro nyo do dawri a idi.

¹¹ As an makarapit kamo do idi a dya mangrawat dyinyo kan chaskeh daynyo a adngeyen, karwan nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a pamaneknek nyo dyira a sira danaw

makatoneng anchan madosa sa.” Nawriw inbilin ni Jesus dyira.

¹² Do dawri, nangay dana saw nanawhen naw, kan inkaskasaba dad tawotawo a machita magbabāwi sad gatogatos da.

¹³ Pinaksyat daw aro a marahet a ispirito, as kan pinaptosan da saw maganyitaw so lana, ki napyā sa.

*No Nakadimanaw Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 14:1-12; Lk. 9:7-9)*

¹⁴ Sinpangan na, nadngeyan a tabo nyaya ni Āri Herodes,* ta nagdinamag danaw pinariparinaw ni Jesus do dawri a logar. No binata dan kadwan a tawo, ki “Iyaw si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro.”

¹⁵ As siraw kadwanaw, binata da a kon da, “Iyano si Elyas ah?” As myan paw nakabata sya a iya, ki asa propīta a akmas propīta saw do kaychowa.

¹⁶ Ki do nakadngeyaw syan Āri Herodes, inapati na a kāna, “Oy! Iya si Juan a Mamonyag a inapotoh ko! Aysa, napagongaraya!”

¹⁷ Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpabahod di Juan a sikakawar. Pinarin Herodes nya maynamot do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do

---

* **6:14 6:14** Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Herodes Antipas. No āwag na, ki “Tetrako.” No toray na, ki akmay gobirnadōr. Mt. 14:1

nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi.

¹⁸ Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Malinteg abaw pinarin mwaya, ta sinodib mo baketaya ni ādi mo, kan myan pa sibibyay.”

¹⁹ Maynamot do dawri, inipsok ni Herodyas si Juan kan chakey na dimanen, ki maparin naba maynamot di Āri Herodes.

²⁰ Ta chamo ni Āri Herodes si Juan, ta chapatak na malinteg kan masantwan a tawo, dawa, inaywanan na maganay. Ki aran akma saw kapaybiybinakel ni Āri Herodes, chinakey na pa adngeyen chirinaw ni Juan.

²¹ Sinpangan na, do nakasilibraraw ni Āri Herodes so kompli na, ki rinara na sa tabo āpohen daw no gobyirno kan siraw matotohosaw a torayen soldado kan siraw mabigbigbig saw a tawotawo do probinsya na a Galilya. Ki do dawri a silibrar, nachichwasan ni Herodyas gondaway na a mangipadiman si Juan.

²² Do nakatadaw no balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen ni Āri Herodes, oltimo a chinahwahok ni Herodes kan siraw bisita naw nya balāsang. Dawa, binatan Āri Herodes dya a kāna, “Akdawen mo chakey mo a akdawen, kan itoroh konchi dyimo.”

²³ Binata na pa a magkari, “Aran iyaw no kagodwayan pagaryan ko, an nawriw chakey mo a akdawen, ki itoroh ko.”

²⁴ Ki do nakahtotaw no balāsangaw, yangay na inyahes di ānang na an āngo iyaw akdawen

nad Āri Herodes. Binatan ānang na a kāna, “Iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag akdawen mo ah!”

²⁵ Naybabalay abaw balāsangaw a naypasngen di Āri Herodes, as nakakdaw na sya a kāna, “Changori, chakey kwa nanyeng a maiyangay dyaken iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag a mapadatok do tatakan.”

²⁶ Maynamot do dawri, taywara chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot ta inkari na kan myan pa saw bisīta na, maparin na paba ibabāwi iyaw napabata naw do balāsangaw.

²⁷ Dawa, tinawagan Āri Herodes asaw a gwardya, as nakaimandar na sya a yangay na dyaw iyaw ohwaw ni Juan. Do dawri, komnaro iyaw gwardyaw a nangay a minpotoh si Juan a Mamonyag do yanan naw do bahodan.

²⁸ Sinpangan na, inyangay naw ohwaw ni Juan a napadatok do tatakanaw, kan inparawat nad balāsangaw. As iya, ki inyangay nad ānang na.

²⁹ Sinpangan na, do nakadngey daw syan nanawhenaw ni Juan, yangay da inhap iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Komwan nakadiman Juan a Mamonyag.

*Pakanen San Jesus Nasorok A Dadima Ribo A Tawo
(Mt. 14:13-21; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

³⁰ Do dawri, naybidi saw apostolisaw ni Jesus do nakayapwan da saw a matatarek a idiidi a nangayan da, kan inbahey da di Jesus tabo pinarin kan innanawo daw.

³¹ Ki maynamot ta matatadi saw tawotawo a mawara kan komaro do yanan daw, ki aran kakan da Jesus, ki naisanga da paba. Dawa, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Ngay, mangay tad matarek a logar a abos tawo tan makapaynahah ta daw.”

³² Do dawri, nayabang sa a nangay do logaraw a kabwan tawo.

³³ Ki aro saw tawotawo nakaboya so nakakaro daw kan nakailasin dyira. As dawa, nayyayo saw tawotawowaw a yapod matatarek saw a idiidi a minbakhang sira. Sakbay a nakarapit sa Jesus kan siraw nanawhen naw do logaraw a kwanan da, myan dana sa mangnanayaw tawotawo saw.

³⁴ Do nakagchinaw ni Jesus do abangaw, naboya naw reprep saw a tawotawo kan taywaraw nakāsi na sira maynamot ta akma saw karniro a abo mangipastor sira. Dawa, insiknan naw nangnanawo so aro dyira.

³⁵ Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesus nanawhen naw, as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw pagyanan dan tawotawo saya do dya ranso.

³⁶ Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya a mangay a gomātang so kanen dad masngen saya barbaryo.”

³⁷ Ki tinbay san Jesus a kāna, “Inyo manoroh so kanen da ah!”

Ki inyahes dan nanawhen naw a kon da “Samna! Chakey mori a mangay kami a

gomātang so tinapay a balor no rinibribo tan ipakan namen dyira?”

³⁸ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Papira paw myan a tinapay nyo? Yangay nyo pa chiban.”

Ki yangay da chiniban nanawhen na saw, as nakapaybidi dad Jesus, kan binata da dya a kāna, “Ari paw dadima dana katinapay kan dadwa among.”

³⁹ Ki inbilin ni Jesus dyira a paychakpekpehen da sa a maychadisdisnaw tawotawowaw do katamtamkanaw.

⁴⁰ Dawa, naychadisdisna saw tawotawowaw do katamtamkanaw. Myan saw tayisa gasot a nakpekpeh, kan myan saw taydidima poho.

⁴¹ Sinpangan na, inhap ni Jesus dadimaw a tinapay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyaman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tinapayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Komwan pinarin na dyirad dadwaw a among tan maidatar dyira tabo.

⁴² Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa.

⁴³ Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa kakalapay nabidin do tinapayaw kan amongaw.

⁴⁴ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a ribo.

*No Kayam Ni Jesus Do Hapotaw No Ranom
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:16-21)*

⁴⁵ Do dawri, insigīda a pinayabang ni Jesus nanawhen na saw a mantang a komwan do

Betsayda, as pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da.

⁴⁶ Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesus do asaw a tokon a naydasal.

⁴⁷ Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi danas Jesus do tokonaw, ki myan pad hobokaw no minangaw abangaw a nagloganan dan nanawhen naw.

⁴⁸ Natalamad na sa a malidyatan a mangawod maynamot ta songat daw salawsaw. Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesus dyira, kan nayam do hapotaw no ranom. Do dawri, akma na say habasan.

⁴⁹ Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesus a myan a mayam do hapotaw no ranom, chināmo da kan nangagagay sa, ta no myan do aktokto da, iya, ki asa anyito.

⁵⁰ On, taywaraw nakamo da do nakaboya daw sya a tabo. Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesus dyira a kāna, “Patoreden nyo aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesus.”

⁵¹ Sinpangan na, somnakay si Jesus do abang daw, ki nyeng a nangheteng. Taywaraw nakaklat dan nanawhen naw.

⁵² On, komwan sa a maynamot ta aran tayoka a naboya daw no nakapayparo nas tinapayaw, ki alit na natokod dabaw kabilegaw ni Jesus, ta matwa paw aktokto da.

No Kangayaw Ni Jesus Do Genesaret A Tana (Mt. 14:34-36)

⁵³ Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesus do tana a Genesaret, kan in-gwarni da daw abang daw.

⁵⁴ Sinpangan na do nakapakagchin daranaw, nanyeng da nailasin si Jesus no tawotawo saw.

⁵⁵ Dawa, naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay dyirad matatarek saw a idi do dawri a logar, as nakakpeh da siras maganyitaw, kan inisiw da sa inyangay do yananaw ni Jesus.

⁵⁶ Do aran dino a nangayan Jesus a akmas porporok da saw, barbaryo da saw, kan siraw idiidi daw, ki naiyangay saw maganyitaw do paglaklakwan saw, as kan nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki mapyan dana sa.

7

No Kapachikontra Ni Jesus Do Nanawo Daw No Parisyo (Mt. 15:1-9)

¹ Myan paw naypisa do asa karaw, naychipeh sa do yananaw ni Jesus siraw kadwan saw a Parisyo kan mangnanawo saw so linteg a yapod Jerosalem.

² Do dawri, nadlaw da siraw kadwan saw a nanawhen ni Jesus a dya monot do dadakay dan Jodyo do kapaybanaw sakbay no kakan.

³ Ta siraw Parisyowaw kan tabo saw Jodyowaw, ki inanohdan daw dadakay saya, ta nawriw inpatāwid dan inyaynyapwan da saw a koman saba, an dyi da manma kapyāhen maybanaw,

⁴ kan koman saba so aran āngo a yapod chindaan, an dyi da pa manma warsyan so ranom inawan da. Aro paw kadwan a anohdan da dadakay da no kapoonan da saw a akmas kapanoyas so bāso, banga, kan siraw longlonganaw a bronsi.

⁵ Dawa, maynamot do dyaya dadakay da, inyahes dan Parisyowaw kan siraw mangnanawowaw so linteg di Jesus a kon da, “Āngo ta dyi sa manganohed nanawhen mwaya do dadakay dan kapoonan ta, ta kapyahen dabayaw maybanaw sakbay a koman sa?”

⁶ Ki inatbay san Jesus a kāna, “Maysinsisingpet kamwaya! Oyod sawen binata ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inpapadto na di propīta Isayas a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw aktokto da dyaken.

⁷ Abaw sirbin kaidaydāyaw da dyaken, ta inanawo daw linteg a pinarin tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.’* ”

⁸ “Komwan kamo sichangori, ki ninonolay nyo bilinaw no Dyos, kan nawri danayaw anohdan nyo dadakayaw a inpatāwid no tawo.”

⁹ Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin dyira a kāna, “Masisirib kamwaya a magpambar do nakapawadin nyos bilin no Dyos tan mawnonotan nyo inpatāwid daw no kapoonan nyo.

---

* **7:7 7:7** Isa. 29:13

¹⁰ Ta chiban nyo intolasaw ni Moyses a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo. As no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’

¹¹ Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan iyaw no maisidong no tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki mabata a ‘Korban’.” No chakey na batahen korban, ki “naikari a naidāton do Dyos.”

¹² “Ki do dyaya a inanawo nyo, ki palobosan nyo pabaya sidongan na saw inyapwan na.

¹³ On, maynamotaya do komwan saya a nanawo a natawid nyo, ninonolay nyo nayaw chirin no Dyos. Samna! Aro pa sayaw komwan a pariparinen nyo.”

Maypāngo Nakapakagatos No Tawo (Mt. 15:10-20)

¹⁴ Do dawri, pinaypasngen san Jesus tawotawo saw dya, as kan binata na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, inyo a tabo, kan iktokto nyo a maganay tan maawātan nyo batahen kwaya.

¹⁵ Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a kapangtokto na a ihwa no dangoy na. [

¹⁶ Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”]†

---

† **7:16 7:16** Abaw nya birsikolo do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego. Mk. 4:9

17 Do nakakaro danaw ni Jesus siras tawotawowaw, somindep danad bahayaw. Ki do dawri inyahes dan nanawhen naw an āngo iyaw no chakey a batahen no pangarigan naw.

18 Ki binatan Jesus dyira, “Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? Chiban nyo kanen a isobo nyo. Taywaran pakagatosan nawri?”

19 Somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi.” No chakey a batahen ni Jesus, ki maparin a kanen aran āngo a kitan makan, kan pakagatosan aba.

20 Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nangibahey sya a kāna, “No mohtot do pangtoktwan no tawo iyaw nawriw pakagatosan.

21 On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a akmas marahet a kapangtokto, kapaychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangdiman, kapachikamalala,

22 kapayagom, kapamarin so marahet, kan kapangoskosit, kaderrep, kaimon, kapamaraherahet, kakospag, as kan abos arang a kaparin.

23 “Tabo san nyaya, ki yapo sad kapangtokto no tawo, as kan siraw nyayaw mapaygatos.”

No Saray No Asa Mabakes A Yapod Penisya (Mt. 15:21-28)

24 Do nakakarwaw ni Jesus do dawri a logar, ki nangay do logaraw a masngen do syodad nad Tiro, kan nachiyān do asaw a bahay daw. Do

dawri, chaskeh na a myan makapatak sya, ki alit na napatakan dan tawotawo.

²⁵ Sinpangan na, myan asa a mabakes a myan so balasitang a intorayan marahet a ispirito. Do nakadamag naw a myan dana si Jesus, nyeng a nangay kan naydogod do salapen naw.

²⁶ Do dawri, nachikakaāsi di Jesus a paksyaten naw marahetaw a ispirito a nangitoray so anak naw. Ki iyaw nya mabakes, Jodyo aba, ta nayanak do Penisya do Sirya a tana, kan Griego iyaw no chirin na.

²⁷ Sinpangan na, initbay ni Jesus dyaw no nyaya pangarigan a kāna, “Machita pakanen a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito.”

²⁸ “Na, oyod mo Āpo nawri,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito do ohbwaw no lamisaan, ki dididen dabawriw mapaychahesday daw no adedekey an koman sa?”

²⁹ Ki inatbay ni Jesus a kāna, “Maynamot do atbay mwaya, maparin mo naw maybidi, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito do anak mwaw.”

³⁰ Do dawri, naybidi danaw mabakesaw. Ki do nakasabat naranaw, naboya naw anak naw a myan a maypoktad kan napyā dana, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito dya.

Pyahen Ni Jesus Toleng Kan Omel A Mahakay

³¹ Sinpangan na, komnaro sa Jesus do Tiro, kan nayam sa do Sidon a kominwan do Minangaw a Galilya a nandad nakapakarapit da do probinsya a Dekapolis.

³² Ki do dawri, myan saw nangyangay di Jesus so asa a mahakay a toleng kan dya makabnek. Nachikakaāsi sad Jesus a aran tod na palapawan so tanoro na tan mapyan nya mahakay.

³³ Ki no pinarin Jesus, pinachibawa na dyirad tawotawowaw. Sinpangan na, pinaseseng na saw kamanongdo naw do tadyinya na saw no mahakayaw. Katayoka no nawri, napapot so chipa nad kamanongdo naw, as nakasalid nas ridaw no mahakayaw.

³⁴ Tinangay ni Jesus hanyit, kan minawa so marahem, as nakabata na syad chirin da, “Eppata!” No chakey na batahen, ki “Manyiwang ka!”

³⁵ Do dawri, nyeng a nakadngey, as nakabnek mahakayaw, kan arabaw balibad na maychirin.

³⁶ Ki maynamot do nyaya a naporin, binata ni Jesus a abaw pangibaheyan das nyaya. Ki an mango nakabilin sira ni Jesus, mangamangay paw nakaipadpadamag da sya.

³⁷ Tabo san nakadngeyaw so nyaya dāmag, taywaraw nakaklat da, kan binatabata da a kon da, “Ay, oyod sawen a maganay a tabo pariparinen na! Ta aran siryaw tolengaya, ki mapakadngey na saya, kan aran siryaw dyaya makapaychirin, ki mapaylilyak na saya.”

8

*Pakanen San Jesus Nasorok A Apat A Ribo A Tawo
(Mt. 15:32-39)*

¹ Do dawri, aro dana saw naychipeh a tawotawo do yananaw ni Jesus. Maynamot ta arabaw kanen da, tinawagan ni Jesus siraw nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna,

² “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana sayas bahon da, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya.

³ An paybidihen ko sa a mapteng, angwan mahohed kadwan do rarahan, ta mabawayaw sabatan dan kadwan dyira.”

⁴ Ki initbay dan nanawhen naw a kon da, “On, ki, ayya! Panghanghapan tas kanen dad nayraranswan taya? Chapakan tawri sira tabo?”

⁵ Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Papira paw tinapay nyowaya?”

Ki initbay da, “Ari paw papito dana.”

⁶ Do dawri, inbilin ni Jesus dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana. Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tinapay, as nakapagyaman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Ki pinarin daw akmas inbilinaw ni Jesus.

⁷ Do dawri, myan papere a dedekey a natapan a among. Nagyaman si Jesus di Āpo Dyos a maynamot do dyaya, as nakaibahey na sya dyirad nanawhen naw a iraman da idasar dyirad tawotawowaw.

⁸ Komninan sa tabo tawotawo saw, as kan nabsoy sa. Sinpangan na, myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan

nakapno pad papito a kakalapay nabidin do nakchikchidaw a tinapay kan among.

⁹ Do dawri, myan sa ngataw apat a ribo a tawotawo a komninan daw. Sinpangan na, pinaybidi dana san Jesus.

¹⁰ Do nakayam daw, nanyeng a naglogan sa Jesus kan siraw nanawhen naw do abangaw a kominwan do sakop naw do idyaw a Dalmanota.

*No Kapanahaheh Dan Parisyowaw Di Jesus
(Mt. 16:1-4; Lk. 12:54-56)*

¹¹ Do nakawara daw do dawri, yangay da sinogal no kadwan saw a Parisyo si Jesus. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan sooten da an iya, ki yapod Apo Dyos mana engga.

¹² Maynamot do dawri a inakdaw da, chinaynyin aktokton Jesus. As dawa, minnawa so marahem, as nakabata na sya dyira a kāna, “Āngo ta mangdaw nya kapotōtan so milagro? Oyod nya ibahey ko dyinyo a abanchi a polos maitoroh do dya kapotōtan!”

¹³ Do dawri, kinarwan na sa, as kan minirwa naglogan do abangaw a namtang a nangay do kabtangaw no minangaw.

*No Pangarig Ni Jesus A Maynamot Dyirad
Parisyowaw
(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Ki do dawri, nawayakan dan nanawhen naw naybahon, malaksid do asaw lang a tinapay a myan dyira do abangaw.

15 Sinpangan na, binata ni Jesus dyiraw no nya pangarigan a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo ni Āri Herodes.”

16 Do nakaibaheyaw ni Jesus so nya, nagsasarita saw nanawhen naw, kan binata da a kon da, “Komwanayaw batan Jesus, ata abayaw tinapay ta.”

17 Ki nadlaw ni Jesus iyaw no kapagsasarita daw, as dawa, inyahes na dyira a kāna, “Ay samna! Āngo ta nawriw pagsasaritaan nyo kabon tinapay nyo? Ari kamo pawri a dya makaboya mana ari nyo pawri a dya maawātan? Napangayan nyos aktokto nyo?”

18 Myanayaw mata nyo, ki makaboya kamo abawri? As myanayaw tadyinya nyo, ki bitor kamori? Manakem nyo pabawriw no nakapayparwaw no tinapay kan natapan a among?”

19 Do nakakchikchid kwaw so dadimaw a tinapay a kinan dan dadimaw a ribo a mahahakay, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”

Ki initlebay das Jesus a kon da, “Nakakonokon kami paw so asa poho kan dadwa kakalapay.”

20 Sinpangan na, binata pan Jesus a kāna, “Naon, as kan do nakakchikchid kwaw so papitwaw a tinapay a kinan dan apataw a ribo a tawotawo, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?”

Ki initlebay da, “Myan paw papito a kakalapay.”

21 Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “Na, nyawen! Ari kam pawri a dya makaāwat?”

Pyahen Ni Jesus Bolsekaw A Mahakay Do Betsayda

²² Do nakawara daw da Jesus do Betsayda, myan saw nangyangay so mahakay a bolsek kan nachikakaāsi sad Jesus a saliden na tan mapyan mahakayaw.

²³ Sinpangan na, kinaday ni Jesus iyaw no bolsekaw, as nakaihtot na syad gaganaw no idi. Do dawri, chinipan naw mataw no bolsekaw, as pinalapaw naw tanoro na dya, as kan nakaiyahes na sya dya a kāna, “Ariw maboya mo?”

²⁴ Ki inwaras no mahakayaw kapanyideb na, as nakabata na sya a kāna, “On, makaboya ako nayas tawotawo, ki akma sayaw kayokayo a mayam.”

²⁵ Do dawri, minirwa sinalid ni Jesus iyaw no mataw no bolsekaw. Inmochideng no mahakayaw mata naw, ki napyan kan malawag danaw kapanyideb na.

²⁶ Sinpangan na, pinasabat ni Jesus, kan binilin na a kāna, “Taros ka na somabat ah, as kan somibah ka pabad idi.”

Paneknekan Ni Pedro Maynamot Di Jesus (Mt. 16:13-20; Lk. 9:18-21)

²⁷ Do dawri, komnaro sa Jesus kan siraw nanawhen naw do Galilya a nangay do barbaryo saw a omdibon do Sesarea Pilipos. Do kayan da paw do rarahan, inyahes ni Jesus nya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ibahey nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”

28 Initbay da dya a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propita ni Apo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”

29 “Ki inyo,” inyahes ni Jesus dyira, “sino ako do kapangtokto nyo?”

Ki initbay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo?”*

30 Do dawri, mainget a inbilin ni Jesus dyira a dyi da ibahebahey do aran sino a maynamotaw do kadyos na.

No Kaipakatoneng Ni Jesus So Kadiman Kan Kapagongar Na
(Mt. 16:21-28; Lk. 9:22-27)

31 Do dawri, insiknan ni Jesus a inanawo dyirad nanawhen naw a machita a rahanen no Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papadi kan siraw no mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi, as kan iparawat danchi a madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwanchi a mabyay.

32 Ki maynamot ta malawag a inbahey ni Jesus maynamot do kadiman naya, pinachibawa ni Pedro so dēkey, as nakailyak na sya.

33 Ki inidit ni Jesus saw no nanawhen naw, as nakapaydabdab nad Pedro. Inbahey na dya a kāna, “Komaro ka dyam Satanas, ta nawryayaw

---

* **8:29 8:29** “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalakan so tawotawo a inkari no Dyos.

iktokto mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”

³⁴ Sinpangan na, tinawagan san Jesus tawotawowaw kan siraw no nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na, as kawnot na dyaken.

³⁵ Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken kan kaiwaras nas Maganay a Dāmag, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.

³⁶ Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lobongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos!

³⁷ On, ta aryoriw maitoroh no asa tawo a panadi so byay na? Polos!

³⁸ No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko do salapen tawotawo saya sichangori a nailabay do gatos kan managdaydayaw do didyosen, ki pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ni Āmang ko, kan pachirayayan da pan masantwan saw a anghilis.” Nawriw no binatan Jesus.

9

¹ Binata na pa dyira a kāna, “Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad

kaboya das pagtorayan ni Āpo Dyos kontodo panakabalin na.”

*No Kapagbalbaliw No Inawan Ni Jesus
(Mt. 17:1-13; Lk. 9:28-36)*

² Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesus sa Pedro, Santiago, kan si Juan a sira lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a tokon. Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesus do salapen da.

³ Somnileng laylay naw, as kan oltimo a makapoyat kaydak na. Aba polos makapanyidak do dya tana so akmas kaydakaw no laylay naw.

⁴ Sinpangan na, nagparang saw dadwaw a pachirawatan Āpo Dyos kaychowa a sa Elyas kan Moyses, kan myan sa machisarsarita di Jesus.

⁵ Ki binata ni Pedro di Jesus, “Maistro, ay, angwa kagāsāt no kayan taya dya! Maganay ngata an mamarin Kamis tatdwa bengbeng: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.”

⁶ Naychaychawawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak naba polos an āngo kosto a ichirin na maynamot do taywaraw a nakamo da.

⁷ Sinpangan na, nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek a yapod demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Adngeyen nyo ibahey na!”

⁸ Nanyeng da inwaras kapanyideb da, ki abaw matarek a naboya da, an dyas Jesus a maychatanyi.

⁹ Do kawsok daranaw, inbilin Jesus dyira a dyi da ibahebahey naboya daw do aran sino a mandad kapagongar naw anchi no Tawowaw a Yapod Hanyit.

¹⁰ Do dawri, kinapikapya daw nawri a bilin ni Jesus dyira, ki alit na a naysin-iiyahes sa an āngo chakey na batahen kapirwa naya mabyay.

¹¹ Inyahes dad Jesus a kon da, “Na, āngo paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”

¹² “Naon,” initbay ni Jesus. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo. Ki nawri aba lang, ta myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken a machita a lidyalidyaten kan oyawen da yaken a Tawo a Yapod Hanyit.

¹³ Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas,* kan pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dya.”

No Adekeyaw A Sindep No Marahet A Ispirito (Mt. 17:14-21; Lk. 9:37-43a)

¹⁴ Do nakapaybidyaw ni Jesus kan siraw tatdwaw a kinayrayay na do yanan daw no nabidinaw a nanawhen na, naboya da saw arwaw a tawotawo daw. Myan pa daw tomaytayisa saw a mangnanawo so linteg a machisopsopyat dyirad nanawhenaw.

---

* **9:13 9:13** Si Juan a Mamonyag chakey na batahen do dya.

15 Sinpangan na, do nakaboya daw no tawotawowaw si Jesus, akma say dya dominad tana, kan nanyeng sa naychapayapayayo a nangay a nangpadayaw sya.

16 Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Āngo pachisopyat nyo dyira?”

17 “Mo Maestro,” initbay no asaw dyirad tawotawo saw daw, “aryaw dyaw baro kwaw a inyangay ko dyimo. Pinagomelaw ngamin nangitorayaw sya marahet a ispirito.

18 An somrwaw marahetaw a ispirito a lomnogon dya, ki dipodiporisen naw, as kahabotab no dangoy na kan mayngaletnget paw, as kaksiw na. Chindaw ko naw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki mapakaro dabaw a polos.”

19 Do dawri, initbay ni Jesus dyira a kāna, “Inyo kapotōtan a abos anohed, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan dyinyo? Mango pas kahay kaan-ānos ko dyinyo? Yangay nyo pa dyaken adekeyaya!”

20 Sinpangan na, pinasngen da dyaw adekeyaw. Ki do nakaboyaw no marahetaw a ispirito si Jesus, pinaychamirpirpir naw adekeyaw, kan nalbad tana a nadipodiporis a homotahotab so dangoy.

21 Inyahes ni Jesus do āmangaw no adekeyaw a kāna, “Kango paw nakapangrogin nyaya a mapariparin dya?”

Ki tinbay no āmangaw no adekeyaw a kāna, “Nakayapo paw do kadēkey na.

22 Masanyibaw a pakbongen no marahetaw a ispirito anak kwaya do apoy kan ahmesen naw do ranom tan rarayawen na. As dawa, machikakaāsi ako dyimo a chāsi kan sidongan mo pa yamen an arā mwa maparin.”

23 Sinpangan na, binatan Jesus a kāna, “Āngo ta batahen mo a, ‘An maparin mo’? Aran āngo a parinen, ki maparin tawo a myan so anohed do Dyos.”

24 Ki nyeng a binatan āmangaw no adekey a kāna, “Manganohed ako, ki sidongan mo pa yaken do pagkorāngan ko!”

25 Do nakaboyaw ni Jesus a omaribongbong saw tawotawo saw, minandaran naw marahetaw a ispirito a kāna, “Imo a ispirito a napagtoleng kan napagomel so adekeyaya, mohtot ka do dawri a adekey kan paybidyan mo paba polos.”

26 Do dawri, nangagay marahetaw a ispirito, as kan naypataywaraw nakapaychamirpirpir nas adekeyaw, as kan do dawri, minohtot. Ki do nakapakahtot naranaw, akma danaw bangkay adekeyaw, as kan aro nakabata sya a nadiman dana.

27 Ki inigpet ni Jesus tanorwaw no adekeyaw, as nakabangon na sya, kan naytēnek adekeyaw.

28 Ki do nakapakasdep daranaw da Jesus kan siraw nanawhen naw do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw so malimed a kon da, “Āngo ta napakasyat namen abaw marahetaw a ispirito?”

29 Ki tinbay san Jesus a kāna, “Mapakasyat abaw komwanaya marahet a ispirito, an dya

manmaw kaipasnek nyo so kapaydasal nyo do Dyos.”

*No Maynamot Do Nakadiman Kan
Nakapagongaraw Ni Jesus
(Mt. 17:22-23; Lk. 9:43b-45)*

³⁰ Do dawri, komnaro dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw daw, kan kinelsat dad Galilya. Chakey ni Jesus a dyi da mapatakan tawotawowaw yanan da,

³¹ ta madama na inanawo nyaya dyirad nanawhen naw a kāna, “Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken. Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw.”

³² Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na dyira, as kan chamo daw manahes dya an āngo chakey naw a batahen.

*No Kasisitaan Do Pagtorayan No Dyos
(Mt. 18:1-5; Lk. 9:46-48)*

³³ Sinpangan na, nakarapit sa do idyaw a Kapernaom. Do nakapakasdep danaw ni Jesus do bahayaw, inyahes na dyirad nanawhen naw a kāna, “Āngo kaychiw pagsosopyatan nyowaw do rarahan?”

³⁴ Ki naychalilyak saba, ta do kayan daw do rarahan nawriw nagsosopyatan da an sino dyiraw kasisitaan.

³⁵ Do dawri, naydisna si Jesus, as nakatawag na siras asa pohwaw kan dadwa nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “No

magkalikagom a manma, machita a iyaw kapanawdyan kan magsirbi dyirad tabo tawotawo.”

³⁶ Sinpangan na, nanghap si Jesus so asa adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw. Sinpangan na, kinepkep na, as nakabata na sya dyira a kāna,

³⁷ “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na. As no aran sino a mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

No Dya Machikontra, Ki Machirarayay
(Lk. 9:49-50)

³⁸ Binata ni Juan di Jesus a kāna, “Mo Maistro, naboya namenaw asaw a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas ngaran mo, ki binaywan namen, ata, rarayay tabaya.”

³⁹ Ki binata ni Jesus a kāna, “Baywan nyo aba, ta an myan makaparin so milagro a maynamot do kaosar nas ngaran ko, maparin naba a pasaronwan so maikontra dyaken.

⁴⁰ No dya machikontra dyaten, ki rarayay taw nawri.

⁴¹ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod a aran sino a mapaynom dyinyo so asa kabaso a ranom maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, syirto a gon-gonaan anchiw nawri a tawo.”

Siraw Pakayapwan Kapaygatos
(Mt. 18:6-9; Lk. 17:1-2)

⁴² Do dawri, tinongtong ni Jesus naychirin a kāna, “No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanan so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak syad taw.

⁴³ As dawa, an tanoro mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo. Maganaganay an pokol ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mo a maitapwak do impyrno a yanan apoy a dya mawsepan. [

⁴⁴ Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]†

⁴⁵ Ki an iyaw kokod mwaw pakayapwan pakachichadan mo do kapaygatos, akteben mo! Maganaganay an piday ka a somdep do abos pandan a byay kan myanaw so dadwa a kokod a maitapwak do impyrno. [

⁴⁶ Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]

⁴⁷ An iyaw mata mwayaw pakayapwan kapaygatos mo, hawhawen mo. Maganaganay a bolsek ka a somdep do pagtorayan no Dyos kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyrno.

⁴⁸ Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.

⁴⁹ “Oyod a myan kalidyatan a pasaren tabo tawotawo a nawriw mapaganay so dadakay da

---

† **9:44 9:44, 46** No birsikolo 44 kan 46, ki aba do chirin Griego do kadwan saw a manyoskripto. Siraw nyaya, ki pariho do 9:48.

a akmas apoyaw kan asin a mapaganay so taham no ichan.

⁵⁰ Oyod a masirbiw asin, ki an tomnabang, maybidi pawriw payit naw? Dawa, iktokto nyo chakey a batahen asinaya, as kan sikakapya kamo tan myan kapagtotonos nyo.” Nawriw binatan Jesus dyira.

10

No Kapaychabahay Kan Kapasyay (Mt. 19:1-12; Lk. 16:18)

¹ Do dawri, komnaro dana daw si Jesus, as nangay do probinsya a Jodya. Sinpangan na, namtang do Oksong a Jordan. Ki do nakapamtang naw daw, minirwa dana saw reprepaw a tawotawo a naychipeh do yanan naw. Do dawri, ninanawo na sa a akmas sigodaw a pariparinen na.

² Sinpangan na, naypasngen di Jesus kadwan saw a Parisyo tan sooten da. Inyahes da dya an maipalobos do linteg an pasyayen mahakay kabahay na?

³ Ki inyahes ni Jesus dyira a kāna, “Āngo inbilin Moyses dyinyo?”

⁴ “Na, inpalōbosaw ni Moyses. Basta maytolas mahakayaw so pakaboyan a maysyay sa, as kapayam naranas baket naw,” binata da.

⁵ Ki tinbay san Jesus, “On, maynamot do katwayan oho nyo, nawriw intolasanaw ni Moyses so nawri a bilin.

⁶ Ki no pinarin napaytawo do nakapamarswa na, pinarin na sa mahakay kan mabakes.

⁷ Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kána, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabahay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na,

⁸ as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.’*

⁹ As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paisyayen tawo.”

¹⁰ Do nakapaybidi darana da Jesus do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw maynamot do dyaya.

¹¹ Ki tinbay sa ni Jesus a kána, “No aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket naw a nanma so kapachikamalala.

¹² Komwan iyaw mabakes a mapasyay so lakay na, as kapachikabahay nad matarek, makagatos do nanomaw a lakay na so kapachikamalala.”

*No Kabindisyon Ni Jesus Siras Adedekey
(Mt. 19:13-15; Lk. 18:15-17)*

¹³ Myan paw naypisa do asa karaw, nangyangay sa di Jesus so adedekey da tan saliden na sa a bindisyonan. Ki siraw nanawhen naw, pinaydabdab da sa.

¹⁴ Ki do nakaboyaw sya ni Jesus so nawri a pinarin dan nanawhen naw, ki nakasoli, kan binata na dyira a kána, “Palobosan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan

---

* **10:8 10:8** Gen. 2:24

nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos.

¹⁵ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya adedekey, sigorādo a mairaman abanchi daw.”

¹⁶ Sinpangan na, tinayitayisa na sa kinepkep adedekeyaw. Pinalapaw naw tanoro naw dyira, as nakabindisyon na sira.

No Baknang A Tawo

(Mt. 19:16-30; Lk. 18:18-30)

¹⁷ Do kapagrobwataw ni Jesus a komaro daw, myan asa mahakay a naysyayo a nangay dya. Naydogod do salapenaw ni Jesus, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Mo maganay a Maistro! Āngo machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?”

¹⁸ Ki binata ni Jesus dya a kāna, “Āngo ta pangaranan mo yaken so maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos.

¹⁹ Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: ‘Mangdiman kaba, machikamalala kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw, magkosit kaba, as kan dayāwen mo saw inyapwan mo saw.’ ”†

²⁰ “Na, Maistro, yapo pa do kadēkey ko, ki tinongtongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin,” inibay no mahakayaw.

²¹ Ki naayatan si Jesus a nangperreng sya. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Ari paw

† **10:19 10:19** Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

asa pagkorāngan mo. Yangay mwa ilāko kinabaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

²² Ki do nakaichirinaw ni Jesus so nyaya, naopay mahakayaw, as kan nagmamayo a komnaro daw maynamot ta taywaras kabaknang.

²³ Do dawri, inwaras ni Jesus nanyideb, as nakabata na sya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ay, āngo nchya kalidyat no myan sayas kinabaknang a somdep do pagtorayan no Dyos!”

²⁴ Chinasdaaw dan nanawhen naw a maynamot do dyaya chinirin na, ki tinongtong ni Jesus a binata, “Ay, inyo a anak ko, iyaw kapakasdep do pagtorayan no Dyos, ki oyod nas kalidyat!

²⁵ Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Maynamot do dawri a chinirin Jesus, ki taywaraw kapakasdaaw da, as kan napenpen dabaw dangoy da a nangiyahes sya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalakan?”

²⁷ Ki pinnereng san Jesus, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba polos no tawo do aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a parinen aran āngo.”

²⁸ Sinpangan na, binata ni Pedro dya a kāna, “Namna! Maypāngo kami na? Kinarwan

namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo!”

²⁹ “Naon!” kānan Jesus. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a omkaro so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot dyaken kan Maganayaya Dāmag,

³⁰ ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na do kayan na paw a sibibyay sichangori kan iyaw baloraya no kinarwan na saya. On, arwaronchiw bahay, kakakteh, inyapwan, anak, kan tana na. Komwan pa do karon kalidyatan, as do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten nanchiw byay na a abos pandan.

³¹ Ki aro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

Pitdwen Jesus A Ibahey Kadiman Kan Kapagongar Na (Mt. 20:17-19; Lk. 18:31-34)

³² Do dawri, somnonget dana sa Jesus kan siraw nanawhen naw a kominwan do Jerosalem. Si Jesus, ki myan do panman daw no nanawhen naw, as kan oltimo a masmasdaaw sa. Do panawdyan daw, ki siraw tawotawo saw a mamō an āngo maparin anchi daw. Sinpangan na, pinirwa pinachibawa ni Jesus asa poho saw kan dadwa a nanawhen na, kan inbahey na dyiraw mapariparinaw anchi dya.

³³ “Adngeyen nyo,” binata na. “Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri maiparawat akonchi

a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a madiman, as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo.

³⁴ Do dawrinchi, oyawen danchi yaken, as kachichipa danchi dyaken, sapsaplitan, as kan dimanen danchi yaken. Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

*No Kapangyahahe Ni Santiago Kan Juan
(Mt. 20:20-28)*

³⁵ Ki do kadama daw a mayam, naypasngen di Jesus anak saw ni Sebedeo a sa Santiago kan Juan, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Maistro, ari paw chakey namen a akdawen dyimo.”

³⁶ “Na, āngo chakey nyo a parinen ko dyinyo?” inibay ni Jesus dyira.‡

³⁷ Ki nawriw inakdaw dad Jesus a kon da, “Palobosan mo pa yamen a machipaydisna anchi dyimo anchan maidayaw ka do pagtorayan mo: asa do mangketaw do kawatan mo, as asa do mamangketaw do kaholi mo.”

³⁸ Ki binatan Jesus dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw, kan aryoriw tored nyo a madiman a akmanchis kadiman ko?”

³⁹ Ki inibay da dya a kon da, “Na, maparin namen.”

Do dawri, binatan Jesus dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw kalidyatan a akmas

---

‡ 10:36 10:36 Mt. 20:32; Mk. 10:51

kalidyatan kwaw anchi, as kan madiman kamonchi a akmas kadiman kwaw anchi,

⁴⁰ ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko mana do kaholi ko, ta no Dyos anchiw manoroh siras insagāna naw.”

⁴¹ Ki do nakadngey daw no rayay saw a asa poho a nanawhen so nyaya, nakasolyan da sa Santiago kan Juan.

⁴² As dawa, tinawagan sa tabo ni Jesus nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lobongaya, ki adipenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw tawotawo da saw.

⁴³ Ki dyi pakono komwan parinen nyo. No magkalikagom a iyaw torayen, machita iyaw magsirbi dyinyo.

⁴⁴ As no magkalikagom a iyaw katotorayan, ki machita paadipen dyirad tabo tawotawo.

⁴⁵ Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako a madiman tan isalākan ko saw tawotawo.”

*Pyahen Ni Jesus Si Bartimeo A Bolsek
(Mt. 20:29-34; Lk. 18:35-43)*

⁴⁶ Do dawri, nakapakarapit daw da Jesus kan siraw nanawhen naw do asaw a idi a Jeriko. Minonot sa dyiraw reprep saw a tawotawo. Sinpangan na, do kakaro daranaw do dawri a idi, myan daw a maydisnad payisaw no rarahan a magpalpalimos asaw a bolsek a si Bartimeo a anak ni Timeo.

⁴⁷ Ki do nakadngey naw sya a myan si Jesus a taga Nasaret, inyagagay na a kāna, “Jesus a kapotōtan ni Āri Dabid, chāsi mo pa yaken!”

⁴⁸ Ki aro naydabdab dya, kan inbahey da a magolimek, ki alit na naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsim pa yaken!”

⁴⁹ Do dawri, nagsardeng si Jesus do kayam naw, as nakabata na sya a kāna, “Yangay nyo pa dya.”

Nangay sa do bolsekaw, as kan binata da dya a kon da, “Patorden mo aktokto mo! Maytēnek ka, ta ipatawag naw imo.”

⁵⁰ Do nakadngeyaw syan Bartimeo, nyeng na pinawakdit kekeh naw, as nakapaytēnek na a nangapikapyas a nangay di Jesus.

⁵¹ Sinpangan na, inyahes ni Jesus dya a kāna, “Āngo chakey mo a parinen ko dyimo?”

Ki binata no bolsekaw dya a kāna, “Mo Maistro, chakey ko makaboya.”

⁵² Do dawri, binata ni Jesus dya a kāna, “Mayam ka na, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na.” Ki nyeng a nakaboyaw bolsekaw, kan minonot dana di Jesus do rarahanaw.

11

*No Maragsak A Kasdep Ni Jesus Do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan

Betanya, nanoboy si Jesus so dadwa dyirad nanawhen naw.

² Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo pa do masngenaya a idi do bitaya no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, maboya nyonchiw naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as kaiyangay nyo sya do dya.

³ An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw, ibahey nyo a, ‘Machita ni Āpo a pagsakayan na, as kan insigida a pabidyen nanchi dya.’ ”

⁴ Do dawri, nayam dana sa, kan nasarakan daw orbonaw no asno a myan do kalsada, kan naigalot do pantawaw no bahay. Sinpangan na, inobay da.

⁵ Ki siraw maychatetēnek saw daw, binata da dyira a kon da, “Anghen nyo a obayan orbonayan asno?”

⁶ Ki initbay dan dadwaw a nanawhen inbilinaw ni Jesus dyira, dawa, pinalobosan da sa.

⁷ Sinpangan na, inyangay daw orbonaw do yananaw ni Jesus. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesus.

⁸ Do dawri, aro a tawo namolay so kagay dad rarahanaw. Siraw kadwanaw, ki nanghap sas mabohong saw a sangasanga no kayo a tinongeh da yapod hakawan saw, as nakaparasay da syad ayamanaw ni Jesus.

⁹ Siraw myanaw do panmanaw kan panawdyan Jesus, ki inngengey da a kon da,

“Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na!

¹⁰ Mabindisyonan pakono nyaya a mangay a maytēnek do pagaryanayan Āri Dabid a kapoonan ta. Madaydayaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!”

¹¹ Do nakapakarapit daw da Jesus do Jerosalem, nangay si Jesus do Timplo. Sinpangan na, chiniban na tabo omdibon naw, ki maynamot ta makoyab dana, naybidi sa Jesus kan siraw nanawhen naw do idi a Betanya.

Abayen Ni Jesus Kayo A Igos (Mt. 21:18-19)

¹² Do somaronwaw a araw, do nakayapo daranaw do Betanya, naptengan si Jesus.

¹³ Do dawri, naboya ni Jesus kayo a igos a maraboy so bohong do mabawaw so dēkey dya. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naranaw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw, ta ari pad chimpno no kapay-asi na.*

¹⁴ Ki maynamot ta abaw naboyan Jesus a asi na, inbahey na a kāna, “Abo pakononchi a polos koman so asi mo!” Do dawri, nadngey dan nanawhen naw binataw ni Jesus.

No Kangay Ni Jesus Do Timplo (Mt. 21:12-17; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

---

* **11:13 11:13** No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarano bohong naw. Dawa, an maganay atngeh na, ki ranan kayan bohong na, ki myan paw asi na.

¹⁵ Do nakapakarapit daw do Jerosalem, somindep si Jesos do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw maglaktakwaw kan siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatadi saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaktako saw so kalapāti.

¹⁶ Aba polos pinalobosan na a myan so rara a lomasat do sakopaw no Timplo.

¹⁷ Sinpangan na, ninanawo na saw tawotawowaw daw, kan binata na dyira a kāna, “Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a kāna, ‘No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan no tabo tawotawo.’ Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw.”

¹⁸ Do nakadamag daw so nyaya no matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, inrogi da a chinichwas an maypāngo kadiman da sya, ta chināmo da, ta siraw tawotawo saw, ki taywaraw kaskasdaaw da do innanawowaw ni Jesos.

¹⁹ Do kapaysarisari naranaw, komnaro sa Jesos kan siraw nanawhen naw do Jerosalem.

*No Kapangnanawo Ni Jesos Maynamot Do Kapaydasal
(Mt. 21:20-22)*

²⁰ Do kamabekasan naranaw do somaronwaw a araw, do kayam daw do rarahan, naboya daw kayowaw a igos a nahayo dana tabo bohong naw kontodo yamot na saw.

²¹ Ki do dawri, nanakem ni Pedro nakaabayaw syan Jesos, kan binata na a kāna,

“Mo Maistro, chiban paw kayowaya a igos a inabay mo, ki nadiman danaya!”

²² Initbay ni Jesus dya a kāna, “Myan pakono kapanganohed nyo do Dyos.

²³ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An mamandaran nyo nyaya tokon a kon nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do taw,’ as kan anohdan nyo a abo polos kapagmangamanga nyo a maparin inbahey nyowaw, ki syrto a maitoroh anchi dyinyo katongpal na.

²⁴ As dawa, ibahey ko dyinyo a aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo, as anohdan nyo a narawat nyo na, maitoroh anchi dyinyo.

²⁵ Ki aran komwan, machita a kāda maydasal kamo, an myan ipsok nyo dyirad aran sino, ki pakawanen nyo tan pakawanen naynyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo. [

²⁶ Ki an dyi nyo a pakawanen tawotawo a nakagatos dyinyo, pakawanen nabanchi inyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo.”]†

*No Kapanahaheh Maynamot Do Toray Ni Jesus
(Mt. 21:23-27; Lk. 20:1-8)*

²⁷ Do nakapaybidi daw da Jesus do Jerosalem, minidibidi do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, inasngenan dan matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as kan siraw panglakayen daw no Jodyo saw si Jesus.

---

† **11:26 11:26** Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

²⁸ Binata da dya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nanghapan mos toray, mana sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

²⁹ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya dyaken an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya.

³⁰ Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Mamonyag a mangbonbonyag: yapo do Dyos mana yapod tawo? Atbayen nyo pa!”

³¹ Ki nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa dyira a kon da, “Āngo itbay ta? An ibahey ta a, ‘Yapod Āpo Dyos,’ iyahes nanchyori dyaten an āngo ta dyi ta nanganohed di Juan?

³² Ki an batahen tawri a, ‘Yapod tawo’? Aysa! Engga ah,” kon da. Nyaw binata da maynamot ta mamomo sad tawotawo saw daw, ata, nanganohed tabo tawotawo di Juan Mamonyag a iya, ki oyod a propita no Dyos.

³³ As dawa, no initbay dad Jesus, ki “Chapatak namen aba.”

Sinpangan na, binata ni Jesus dyira a kāna, “An komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngo toray ko a mamarin so akma siras nya.”

12

*No Pangarig Maynamot Dyirad
Mangay-aywanaw So Obas
(Mt. 21:33-46; Lk. 20:9-19)*

¹ Sinpangan na, tinongtong ni Jesus nagpangarigan dyira a kāna, “Myan asa tawo a naymoha so aro a obas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so pangatsan na kan angangaw a bato a pangapyan naw so asoyaw a ipaates nanchi. Sinpangan na, napatnek pas bengbeng a pagbantayan na. Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na.

² Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan mangay a manghap so binglay naw.

³ Ki siraw nangipaābanganaw, tiniliw daw tinoboy naw, as nakamalo da sya, kan pinaybidi da a aba polos intoroh da dya.

⁴ Sinpangan na, minirwa dana nanoboy nagpaābangaw. Ki linichitan daranan nachiābangaw, as nakasnesnek da sya.

⁵ Sinpangan na, nanoboy danas matarek, ki diniman darana. Komwan paw pinarin da dyirad tabo saw a tobotoboyen na. Myan saw minalmalo da, kan diniman daw kadwan.

⁶ Do dawri, apabaw nabidin a maparin na toboyen, malaksid do mismo naw a anak a oyod nas chadaw. Dawa, iya danaw tinoboy na, kan binata na a kāna, ‘Ay, syrto a anyiben daw anak kwaya.’

⁷ Ki do nakawara naw do kaobāsanaw, binata dan machiab-ābangaw do katakatayisa dyira a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yanggay ta dimanen tan

dyaten danaw kaobāsanaya!'

⁸ Sinpangan na, tiniliw da, as nakadiman da sya, as nakaipoha das bangkay naw do gaganaw no kaobāsan."

⁹ Do dawri, inyahes ni Jesus dyirad tawotawowaw a kāna, "Āngonchiw parinen akin dyiraw so kaobāsanaw? Syimpri, yangay na sanchi a dimanen pinaabāngan naw so kaobāsan naw, as kaipaābang nanchi sya do matarek.

¹⁰ Nabāsa nyo abawriw nyaya chirin no Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, 'Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.

¹¹ Iyaw nyaw pinarin no Dyos, kan taywara maganay kan makaskasdaaw do kapakaboya ta?' **

¹² Sinpangan na, chakey dan āpohenaw no Jodyo a ipatiliw si Jesus, ta maawātan da a chinirichirin naw nyaya a pangarigan a pachikontra na dyira. Ki maynamot ta mamo sad aro saw a tawotawo, tod darana kinarwan.

*No Kapanahes Maynamot Do Kapagbayad So Bwis
(Mt. 22:15-22; Lk. 20:20-26)*

¹³ Do dawri, nanoboy sas papere a Parisyo kan siraw kadwanaw a nanawhen Herodes tan asdosdoken das Jesus maynamot do kapanahahes da.

---

* **12:11 12:11** Sal. 118:22-23; Mt. 21:42; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7

¹⁴ Nangay sa dya, kan binata da a kon da, “Mo Maistro, chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod. Chapatak namen pa a mangidomdoma kaba, kan itatārek mo sabaw matohos so saad. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Sichangori, ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw kapagbayad namen so bwis do inspirador do Roma? Āngo mabata mo? Magbayad kami mana engga?”

¹⁵ Ki maynamot ta chinapatak ni Jesus kapaysinsīsingpet da, binata na dyira a kāna, “Āngo ta sooten nyo yaken? Torohan nyo pa yaken so plata, ta chiban ko pa.”

¹⁶ Tinorohan da so plataw. Do dawri, inyahes na dyira a kāna, “Sino akin ladawan kan akin ngaran syay?”

Ki initbay da dya, “Nas Inspirador.”

¹⁷ Do dawri, binata ni Jesus dyira a kāna, “Na, an komwan, itoroh nyod Inspirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw.” Do nakadngey daw so nyaya, ki oltimo nakasdaaw da a maynamot do kasiribaw ni Jesus.

*No Kapanahaheh Maynamot Do Kapagongar
(Mt. 22:23-33; Lk. 20:27-40)*

¹⁸ Do dawri, myan saw nangay di Jesus a yapod gropo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

¹⁹ Inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay, as makarwan naw baket naw a abo pas pōtot, machita

ahapen a kabahayen kakteh naw tan pototan na so pinakaanak no kakteh naw a nadiman.’†

20 “An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan sa kono papito a makakakteh a mahahakay. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman.

21 Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag naw a bālo, as kan aran iya, ki nadiman a abos pōtot. Masaw, naparin do chatatdo daw.

22 Siraw papitwaw a makakakteh, ki kinabahay daw nawri a mabakes, kan nadiman sa tabo a abos pōtot. Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

23 “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesus, “sinonchi dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagongar, ta kinabahay daya tabon papito saya makakakteh nyaya mabakes?”

24 Ki binata ni Jesus dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw panakabalin no Dyos.

25 Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit.

26 Ki an maynamot do kapiywa mabyay no nadiman, nabāsa nyo abawriw naitolasaw do libro a intolas ni Moyses a maynamot do somdesdebaw a kayo? Do dawri, binata no

---

† 12:19 12:19 Deot. 25:5

Dyos di Moyses a kāna, ‘Yaken, ki yaken no Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’‡

²⁷ No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyay. Rakohayaw pakatikawan nyo.”

Iyaw Kasisitaan A Bilin

(Mt. 22:34-40; Lk. 10:25-28)

²⁸ Myan do dawriw asa mahakay a mangnanawo so linteg. Nadngey naw kapagsosopyat daw, kan napatakan naw nainsiribanaw a katbay ni Jesus dyirad Sodosyowaw. As dawa, naypasngen di Jesus, as nakaiyahes na sya a kāna, “Mo Maistro, āngo iyaw kasisitaan dyirad tabo saw a bilbilin?”

²⁹ Tinbay ni Jesus a kāna, “Iyaw kasisitaan a bilin, ki nyaya: ‘Adngeyen nyo, inyo a tawotawo do Israel. No Āpo ta a Dyos, ki iyaw moyboh a Dyos.

³⁰ Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo poso nyo kan tābo katawo nyo, do tābo aktokto nyo, as kan tābo kayit nyo.’§

³¹ Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’* Apabaw bilin a masissisita kan nya saya.”

³² Do dawri, binatan mangnanawowaw so linteg dya a kāna, “Kosto nawrim Maistro! Oyodayaw binata mwaya a asaw Dyos, kan abaw matarek, an dya iya lang.

---

‡ 12:26 12:26 Eks. 3:6 § 12:30 12:30 Deot. 6:4-5 * 12:31 12:31 Leb. 19:18

33 On, machitaw kadaw ta sya do tābo poso ta kan tābo aktokto ta, do tābo kayit ta, as kan machita a chadaw taw kapayngay ta a tawo a akmas inawan ta. Masissisita a tongpalen taw dadwa saya kan kapangidātonaw so binyay ta do Dyos.”†

34 Ki do kadlawaw syan Jesus so nainsiribanaw a katbay na, binata na dya a kāna, “Mabawa kaba a machirapa do pagtorayan no Dyos.”

Do katayokaw no nawri, mabābang dana sa manahahe di Jesus.

*No Kapanahahe A Maynamot Di Kristo
(Mt. 22:41-46; Lk. 20:41-44)*

35 Sinpangan na, do kayanaw ni Jesus a mangnanawo do Timplo, inyahes naw nya a kāna, “Āngo ta batahen dan mangnanawo so linteg a si Kristo,‡ ki tod lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa?

36 Ta sigon do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, nyaw intolas na a kāna,

‘Binata ni Āpo Dyos do Āpo ko a, “Maydisna ka do kawanan kwaya a mandad kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” ’§

37 “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

† 12:33 12:33 Deot. 4:35 ‡ 12:35 12:35 “Kristo” mana “Mesias.”

§ 12:36 12:36 Sal. 110:1; Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13

Do dawri, siraw aro saw a tawotawo a myan daw, ki taywara a masoyot sa a nangadngey di Jesus.

Pilawen San Jesus Mangnanawo Saw So Linteg (Mt. 23:1-36; Lk. 20:45-47)

³⁸ Do nakapangnanawo naw dyira, binata na a kāna, “Annadan nyo saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw maylaylay so mayid,* kan imāsen da paw mapadayawan a kabkblaawan no tawotawo do plasa.

³⁹ Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw kan madadayaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw.

⁴⁰ Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw bahabahay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw. As dawa, marahrahmet anchiw dosa da.” Nawriw binatan Jesus.

No Limos No Bālo A Mabakes (Lk. 21:1-4)

⁴¹ Katayokan nawri, nangay si Jesus a naydisna do masngenaw do paglimosan daw do Timplowaw. Ki do dawri, chinichiban na saw tawotawowaw a mamosek so kwarta da, ki aro saw babaknang a taywaras kāro posken da.

⁴² Sinpangan na, naypasngen asaw a mapobri a bālo a mabakes, as nakapangasday nas dadwa plata a kabobodisan so balor.

---

* **12:38 12:38** No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

⁴³ Ki do dawri, tinawagan sa ni Jesus nanawhen naw, as kan binata na dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Arwaro inasdayaya no mapobryaya a bālo kan iyaw sinday daya no tabo a namosek so paglimos da.

⁴⁴ Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh naw tabo a maparin a chabyay na.”

13

No Kaipakatoneng Ni Jesus So Kalasa No Timplo
(Mt. 24:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Do nakahbot daranaw da Jesus do Timplowaw, asa dyirad nanawhen naw nakabata sya dya a kāna, “Mo Maistro, chiban pa! Ay, taywarayas kararakoh naosar saya bato a pinamatnek da, as kan mapipintas sayaw pinatnek da saya do dyaya a Timplo!”*

² Ki tominbay si Jesus a kāna, “Siraw maboya nyowaya rarakoh a napatnek, ki mararayaw sanchi a tabo, as kan apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

No Kalidyatan Kan Kaidadanes
(Mt. 24:3-14; Lk. 21:7-19)

³ Ki do nakapaydisnaw da Jesus do talapawaw no tokonaw a mayngaran so Olibo a machisalap do Timplowaw, naysasngen si Pedro, si

---

* **13:1 13:1** Siraw nyaya a bato, ki marmol kan maydak so kita. Nesorok a asa poho kan asa a kamitro kananaro da, kan tatdo kan godwa kamitros katosos da.

Santiago, si Juan, as kan si Andres di Jesus. Inlimed da inyahes dya a kon da,

⁴ “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasinan namen sya a iyaw pakatongpalan da tabon nya, ki masngen dana?”

⁵ Do dawri, inrogi ni Jesus nangnanawo dyira a kāna, “Magannad kamo tan abo mapaychawaw dyinyo.

⁶ Aro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, ‘Yaken si Kristo!’ Aronchiw allilawen da.

⁷ Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do gobat, mabakel kamo abanchi. Machita maparin saw nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lobongaya.

⁸ Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagaryan kan pagaryan. Myan panchiw gin-gined do matatarek saw a logar, kan myan panchiw kapaychapteng. Siraw nya, ki pangrogyan pa no panglidyalyat a akmas kapagpasikalaw no maymanganak.

⁹ “Ki an inyo, magannad kamo, ta tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw, kan paytēneken danchinyo do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondaway nyo a mangipaneknek dyira so Maganay a Dāmag.

¹⁰ Ki sakbay no pandan lobongaya, ki machita maikasaba a manma iyaw Maganay a Dāmag

do tabo tawotawo do lobongaya.†

¹¹ Do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, chabakel nyo aba an āngo nchiw itbay nyo. Do dawrinchi, tod nyonchi a batahen tombodaw do pangtoktwan nyo, ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Masantwan a Ispirito a manoroh so pabatahen nyo.

¹² Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da, kan ipadiman da sanchi.

¹³ Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalakan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan.”

*No Makamwamomo A Mangrarayaw
(Mt. 24:15-28; Lk. 21:20-24)*

¹⁴ Tinongtong ni Jesos naychirin. Binata na a kāna, “Anchan maboya nyonchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrarayaw’‡ a maytēnek do dyaw a rombeng a paytēnekan na — Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen! — do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo.

¹⁵ Iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki dyi dana pakono maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara na a iyonot na.

---

† **13:10 13:10** Mt. 24:14; 2 Ped. 3:10-14 ‡ **13:14 13:14** Dan. 9:27; 11:31; 12:11

¹⁶ Masaw myanaw do bengkokaw naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay na a mangay a manghap so pagsokatan na.

¹⁷ Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw!

¹⁸ Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan kaparin no nyaya.

¹⁹ Ta do dawri sanchi a araw, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa namarin mana dyi pa napadasan nakayapo do nakaparswa no Dyos so lobongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan.

²⁰ Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no araw saya a kalidyatan, abanchiw aran sino a mabidin a sibibyay do lobongaya. Ki maynamot dyirad pinidi saw no Dyos, chinsayan naw araw saya a kayan kalidyatanaya.

²¹ “Do dawri, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed kamwaba,

²² ta tombod sanchiw aro a sinan Kristo kan sinan propita a mapaboya so milagro kan pangancharan a pamaychawaw da siras aro a tawotawo. On, allilawen da sanchi, an maparin, sira paw pinidyaw no Dyos a tawo na.

²³ As dawa, kaannadan nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo nya saya.”

*No Kangay No Tawo A Yapod Hanyit
(Mt. 24:29-31; Lk. 21:25-28)*

24 “Do dawri sanchi a araw a katayokan kalidyatan, maysarinchiw araw, kan arabanchiw sedang no bohan.

25 Maychaesday sanchiw bitohen a yapod hanyit, as kan tabonchi do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi. §

26 Do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no demdem* a myan so rakoh a panakabalin kan tan-ok.

27 Sinpangan na, toboyen ko sanchiw anghilis ko a mangay a mangpeh siras pinidi kwaw do aran dino a seksek do intīro a lobong.”

*No Pangarigan A Maynamot Do Kayo A Igos
(Mt. 24:32-35; Lk. 21:29-33)*

28 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangnanawo a kāna, “Adālen nyo nya pangarig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan tomohos, chapatak nyo na a masngen danaw rayon.

29 Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no nya saya kalidyatan, chapatak nyo nanchi a īto danaw kawara ko.

30 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapotōtan sibibyay pa do katongpal no tabo no bata ko saya. †

---

§ 13:25 13:25 Isa. 13:9-11; 34:4; Joel 2:10; Pal. 6:12-17 * 13:26 13:26 Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7. No chakey a batahen demdem, ki “bileg no Dyos a mangokom.” † 13:30 13:30 Mana “mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori.”

³¹ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”‡

Abaw Makapatak So Nawri A Araw Mana Oras (Mt. 24:36-44)

³² “An maynamot do dawri a araw mana oras no panongpalanaya, ki aba polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak daba. As aran yaken a Anak no Dyos, ki chapatak kwaba, an dyi lang a si Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya.

³³ As dawa, magannad kamo, kan nāw kamo pakono a nakasagāna, ta chapatak nyo aba an āngo nchiw oras no kawara ko.

³⁴ “Ta maiyarig ako do tawowaw a magbyahi a dya mangibahey an āngo a araw kapaybidi na. Inparawat naw bahay naw a onongan dan pachirawatan naw, kan tinorohan naw kāda asa so pagrebbengan na. Sinpangan na, binilin naw magbantayaw do pantawaw a nāw na nakasagāna do kawara na.

³⁵ “As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo aba an āngo nchiw kawara ko a maiyengay do akin bahayaw. Chapatak nyo aba an maysarisari, abak no ahap, maysesedang, mana an mabekas dana.

³⁶ Ta alit na maychihat anchiw kawara ko, kan maganay an dyi koynyo a madasan a makaycheh.

---

‡ **13:31 13:31** Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14

³⁷ “Nyayaw ibilin ko dyinyo dya kan dyinyo a tabo a tawotawo a sisasagāna kam pakono a pirmi.”

14

Siimen Da A Dimanen Si Jesus
(Mt. 26:1-5; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Dadwa pa karaw, as karapit no Pista no Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil kan Pistaw no Tinapay a Abos Libadora. Do dawri, siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki tinongtong daw nagtotolag an maypāngo kaikorimed da mangtiliw si Jesus tan dimanen da.

² Binata da a kon da, “Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok.”

No Mabakes A Napado So Bangbanglo
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Do dawri, myan sa Jesus do Betanya do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan. Ki do kadama daw a koman, myan asa mabakes a somindep do bahayaw a nakaigpet so oltimo so kangina a bangbanglo a mayngaran so nardo a nakapno do praskita a alabastro.* Sinpangan na, pinotohan naw alabastrowaw, as nakapado nas bangbanglwaw do ohwaw ni Jesus.

⁴ Ki do dawri, nakasoli saw kadwanaw a tawo a myan daw, kan binata da do katakatayisa

---

* **14:3 14:3** Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawan so bangbanglo.

dyira a kon da, “Aysa, mangbaywaya! Āngo ta naipohaw nyaya?

⁵ Sigoro magbalor nyaya so nasorsorok kan tatdo a gasot a dinaryo.† Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?” kon da, as kan taywaraw nakapaydabdab da sya.

⁶ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo? Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken.

⁷ Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo, as kan maparin nyo sa sidongan do aran āngo a chakey nyo a oras. Ki an yaken, myan akwaba kankanayon dyinyo.

⁸ Iyaw mabakesaya, ki pinarin na tabo maparin na. On, pinapapotan naw inawan ko a pinanma tan maisagāna do kaitanem ko.

⁹ No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya Dāmag do lobongaya, ki masarsarita panchiw pinarinayan nyaya mabakes a pakanaknakman sya.”

No Kapachitolag Ni Jodas A Lipotan Na Si Jesos (Mt. 26:14-16; Lk. 22:3-6)

¹⁰ Sinpangan na, si Jodas Iskariote a asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesos, ki nangay dyirad matotohos saw a papadi tan lipotan nas Jesos.

¹¹ Do nakadngey daw so rantaw ni Jodas, nasoyot saw papadyaw, kan inkari da dya a torohan das kwarta. Do dawri, insiknan ni

---

† **14:5 14:5** Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen.

Jodas maychichwas so gondaway na a manglipot di Jesus.

No Kaisagāna No Kapanawdyan A Pangmalem (Mt. 26:17-25; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)

¹² Do manōmaw a araw no Pista no Tinapay a Abos Libadora‡ a iyaw no arawaw a kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton da, ki inyahes dan nanawhen na saw ni Jesus a kon da, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no Anghil?”

¹³ Do dawri, tinoboy san Jesus dadwaw a nanawhen na, as kan binata na dyira a kāna, “Somdep kamo do syodadaya, as kan myan anchiw ombayat dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa kamalabi a ranom, ki monot kamonchi dya.

¹⁴ Onotan nyonchi do asdepan naw a bahay, as kabata nyonchi syad akin bahayaw a, ‘Ipayahesaw ni Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi kan siraw nanawhen naw do kapistaya?’

¹⁵ Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”

¹⁶ Sinpangan na, nangay saw dadwaw a nanawhen ni Jesus do syodadaw, ki naporin binataw ni Jesus dyira. Do dawri, nagsagāna sa

---

‡ **14:12 14:12** No dāmaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

so kanen da maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil.

¹⁷ Ki do kapaysarisari naranaw, nawara dana sa Jesus kan siraw dosi saw a nanawhen na.

¹⁸ Ki do kayan daw do lamisaan a koman, binatan Jesus dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Asanchi dyinyo a machihanghang dyaken sichangori, ki manglipot anchi dyaken.”

¹⁹ Pinagmamayo daw nawri a nadngey da, kan nagsasarono sa nangyahes sya di Jesus a kon da, “Yakenori?”

²⁰ Binatan Jesus dyira a kāna, “On, syrto a asa dyinyo a asa poho kan dadwa a machipaydidinot dyaken do sabak.

²¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

No Manawdyi A Kapachipangmalem Ni Jesus Dyirad Nanawhen Naw

(Mt. 26:26-30; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²² Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesus so tinapay, as nakapaydasal na nagyaman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Hapen nyo nyaya, ta nyaw inawan ko.”

²³ Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyaman nad Āpo Dyos,

as nakaiparawat na sya dyira, ki mininom sa tabo.

²⁴ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tolag no Dyos dyirad tabo tawotawo.

²⁵ Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no obas a mandad araw a kaynom ko so bayo do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget do Tokon a Olibo.

No Kaibahey Ni Jesus So Kailibak Sya Ni Pedro (Mt. 26:31-35; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

²⁷ Ki do kayam daw do tokonaw, binatan Jesus dyira a kāna, “Payayowan nyonchi yaken, inyo a tabo, ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, ‘Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.’§

²⁸ Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do Galilya kan inyo.”

²⁹ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Aran komaro sanchi a tabo, ki yaken, ki engga!”

³⁰ Binata ni Jesus dya a kāna, “Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do dyaya ahap, sakbay a pirwahan sabongan a manok monyi, naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

³¹ Ki inapati ni Pedro a inbahey dya a kāna, “Aran mairaman akonchi a madiman dyimo,

---

§ 14:27 14:27 Sak. 13:7

polos a dyi koymo a ilibak.” Komwan paw binata da tabo no nanawhen naw.

*No Kapaydasal Ni Jesus Do Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lk. 22:39-46)*

³² Sinpangan na, nawara sa Jesus do asaw a logar a mayngaran so Getsemani do dawri a tokon. Do dawri, binata ni Jesus dyirad nanawhen naw a kāna, “Maydisna kamo dya, ta mangay akwa maydasal.”

³³ Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro, Santiago, kan Juan, kan nachibawa sa so dēkey. Do dawri, somniknan si Jesus a taywara mabakel kan mariribok.

³⁴ Binata na dyira a kāna, “Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki makaridam kamo.”

³⁵ Do dawri, naypabawas dēkey, as nakapaysasakeb nad tana a naydasal. Inakdaw na an maparin, ki ditchanan naw nawri a kalidyatan.

³⁶ Do nakapaydasal naw, binata na a kāna, “Mo Āmang ko, maparin mo aran āngo. An maparin, ki paditchanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya. Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo.”

³⁷ Sinpangan na, do kapaybidyaw ni Jesus do yanan daw no tatdwaw a nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna, “Simon, nakaycheh kawri? Maparin mwabawriw magridam so aran asa kaoras?

³⁸ Makaridam kamo kan maydasal kamo tan dyi kamo a masday do solisog. Sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo.”

³⁹ Katayokan nawri, naybidi danas Jesus do paydasalan naw a naydaydasal a akmas dāmwwaw a pinarin na.

⁴⁰ Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw, myan dana sa minirwa nakaycheh, ta oyod das kadoho. Chapatak dabaw itbay da dya. Sinpangan na, naybidi danas Jesus do paydasalan naw.

⁴¹ Ki do chatatdwaw no nakapaybidi nad yanan daw, binata na dyira a kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Naw dana ah! Narapit danaw orasaw a kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad arwaw so gatos.

⁴² Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw manglipotaw dyaken!”

*No Kalipot Kan Katiliw Da Si Jesus
(Mt. 26:47-56; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)*

⁴³ Madama pa maychiychirin si Jesus do nakawaraw ni Jodas a iyaw asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan matotohos saw a papadi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw panglakayen da saw no Jodyo.

⁴⁴ Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinyal a iyaw nyaya: “No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya. Tiliwen nyonchi, as kaikaro nyo sya a mabantayan a maganay.”

⁴⁵ Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesus, as nakabata na sya a kāna, “Mo Maistro,” as nakadadek na sya.

⁴⁶ Insigida kinamet das Jesus a tiniliw.

⁴⁷ Do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhen naw a myan a maytēnek daw bahayang naw, as nakasintaw nas adipenaw no katotohosanaw a padi, kan naringodan.

⁴⁸ Sinpangan na, binatan Jesus dyirad nangtiliwaw sya a kāna, “Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a omtiliw dyaken?”

⁴⁹ Kararaw, ki nachisagel ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki aran komwan, machita parinen nyo nyaya tan matongpal naitolasaw kaychowa do Masantwan A Tolas.”

⁵⁰ Sinpangan na, naychapayapayayo saw nanawhen naw, kan inonolay daranas Jesus.

⁵¹ Ki do dawri, myan iyaw barwaw, kan nakalaylay lang so ayob a minonot di Jesus. Sinpangan na, inigpet daw ayob naw, ta aran iya, ki pinadas da tiliwen.

⁵² Ki sinpangan na,, nabahas ayob naw, kan naysayyo a silalābos.

No Kaidarom Das Jesus Dyirad Matotohos Saw A Papadi

(Mt. 26:57-68; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Do dawri, inyangay da si Jesus do bahayaw no katotohosanaw a padi a nakakpehan dan

tabo matotohos saw a papadi, siraw panglakayen dan Jodyo saw, as kan siraw mangnanawowaw so linteg.

⁵⁴ An maynamot di Pedro, ki nakateng a minonot di Jesus, as kan do nakapakarapit naw do atataw no bahay no katotohosanaw a padi, nachidisna dyirad gwardya saw kan nachipanangdang.

⁵⁵ As siraw matotohos saw a papadi kan siraw tabo a konsihal, ki nanta sas pangpaneknek a maikontra di Jesus tan myan iyaw pakayapwan da omdiman sya. Ki alit na abo nachichwasan da.

⁵⁶ Aro saw tawotawo a nangpaneknek so maikontra di Jesus, ki malit sa bayataw. As dawa, mayoyonot abaw batabata daw.

⁵⁷ Myan saw kadwan dyira a naytēnek a nangpaneknek so nya bayataw a maikontra dya a kon da:

⁵⁸ “Nadngey namenaw nyaya tawo a batahen na a kāna, ‘Rarayawen ko nyaya Timplo a pinarin tawo, as do irahem no tatdo a karaw, ki mapatnek ako so dya pinarin tawo.’ ”

⁵⁹ Ki aran komwan binata dan kadwan saw, alit na mayoyonot abaw batabata daw.

⁶⁰ Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi do salapen dan tabo, as nakaiyahes na syad Jesus a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw maitbay mo?”

⁶¹ Ki naylilyak aba si Jesus kan polos nad inatbay. Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a padi a inyahes a kāna, “Imoris Kristo a Anak no maidayawaw a Dyos?”

⁶² Ki tinbay ni Jesus a kāna, “On, yaken nawri, kan maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as kan maboya nyo panchi yaken a maypābodis a yapod hanyit a mapongosan so demdem.”*

⁶³ Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katotohosanaw a padi. As dawa, pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Machita ta pawriw pamaneknek ta?”

⁶⁴ Nadngey nyo nayaw bata naya a ipariho naw inawan na do Dyos. Ki āngo keddeng nyo?”

Ki initbay da a tabo a machita a madiman.

⁶⁵ Sinpangan na, insiknan dan kadwan saw a chinichipan si Jesus. Binarabādan das mata, as nakadandanog da sya, as nakaiyahes da sya dya, “Tarosen mo pa an sino saw mangdandanogaya dyimo?” kon da.

Sinpangan na, inhap das Jesus no magbanbantayaw daw, as nakatongtong da minbaot sya.

No Kailibak Ni Pedro Si Jesus

(Mt. 26:69-75; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Ki si Pedro, nabidin do panangdangan daw do atataw do dawri a bahay. Myan daw asaw a mabakes a kasidong no katotohosanaw a padi, kan nayspasngen do yananaw ni Pedro.

---

* **14:62 14:62** Chiban nyo nakailawlawagan Mk. 13:26.

⁶⁷ Do nakaboya naw si Pedro a myan a manangdang, pinnerreng na, as binata na dya a kāna, “Na, aran imo, syirto imo asaw a rarayay ni Jesus a taga Nasaret?”

⁶⁸ Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, “Wa! Abayaw chapatak kod batabatahen mwaya, kan polos a dyi kwa maawātan!” Do dawri, nachibawa a nangay do rowanganaw. Sinpangan na, minonyiw sabonganaw a manok.[†]

⁶⁹ Ki naboya no mabakesaw si Pedro do nayadisanaw, kan minirwa binata na dyirad kadwan sa a myan daw a kāna, “Iyaw nyaya tawo, ki asaw a kayban da.”

⁷⁰ Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak. Nahay abas dēkey, binata da pa di Pedro no myan saw a naytēnek daw a kon da, “Syirto a imo asaw dyira, ta yapo kad probinsya a Galilya.”

⁷¹ Do dawri, insiknan ni Pedro nangabay do mismo na inawan, kan nagkari a kāna, “Si Āpo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo a batabatahen nyo!”

⁷² Ki do dawri, nyeng a minirwa minonyiw sabonganaw a manok. As nanakem ni Pedro binataw ni Jesus dya a kāna, “Sakbay a maypirwa monyiw sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak.” Ki do nakanakem naw so nawri, naigpet nabaw inawan na, kan tomnanyis.

[†] **14:68 14:68** Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw nyaya “minonyiw sabonganaw a manok.”

15

No Kaiparawat Da Si Jesus Di Gobirnadador Pilato (Mt. 27:1-2, 11-14; Lk. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Do kapaysesedang naranaw, tinolag da an āngo parinen dad Jesus no matotohos saw a papadi, panglakayen saw, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw tabo konsihal da saw do dawri. Katayokaw no nyaya, binahod das Jesus, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato a gobirnadador a yapod Roma.

² Do nakawaraw ni Jesus daw, inyahes ni Pilato dya a kāna, “Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?”

“Nabata mo na,” initbay ni Jesus.

³ Do dawri, aro inpagatos dad Jesus no matotohos saw a papadi.

⁴ As dawa, minirwa dana inyahes ni Pilato dya a kāna, “Madngey moriw kārwayan darom daya a ikontra da dyimo? Abawriw maitbay mo?”

⁵ Ki tominbay aba polos si Jesus, dawa, chinaklat ni Pilato.

No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesus (Mt. 27:15-26; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)

⁶ Kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, dadakay ni Pilato mapakakaro so asa dyirad nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan tawotawo.

⁷ Ki myan daw asa dyirad nabahod saw a mayngaran so Barrabas. Nyaya tawo kan siraw rarayay naw, ki nagribildi sa, as kan do

nakapaydidiman daw, diniman da saw tawotawaw. As dawa, binahod san Pilato.

⁸ Ki do dawri a kamabekas, naychipeh saw tawotawowaw do yananaw ni Pilato, as kan chindaw da a pakakarohen naw asa dyirad nabahodaw a akmas gagāngay naw do pistaya.

⁹ Ki inyahes ni Pilato dyira a kāna, “Chakey nyori a pakakarohen ko iyaw mabataya Āri dan Jodyo?”

¹⁰ Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho dan matotohos saw a papadi nawriw nangidaroman da sya dya.

¹¹ Do nakadngey daw syan matotohos saw a papadi so nawri a inyahes ni Pilato, pinaklaklal da saw tawotawowaw a mangdaw di Pilato a basbāli a si Barrabas pakakarohen na.

¹² “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesus a batahen nyo a Āri dan Jodyo?” inyahes ni Pilato dyira.

¹³ Ki inyagagay dan tawotawo saw, “Ipailansa mo do kros!”

¹⁴ Inatbay san Pilato a kāna, “Na, āngo ta? Āngo pinarin na a gatos ta dawa?”

Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”

¹⁵ Do dawri, chakey ni Pilato a pagostwan saw tawotawo saw, dawa, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesus, inpasaplit na dyirad soldadwaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

*Sisyabaken Dan Soldadwaw Si Jesus
(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)*

16 Do dawri, inisdep dan soldadwaw si Jesus do atataw no bahayaw no gobirnadoraw, as kan tinawagan da sa tabo rarayaw da saw a soldado.

17 Sinpangan na, kinekehan da si Jesus so akmay obi so kita kan akmas kekehaw no āri, as kan namahokon sas inbalāngat da sya a manolok.

18 Sinpangan na, sindādayaw sa a sinkakablaaw dya, as nakabata da sya a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”

19 Do dawri, sinimsimlod daw oho naw, as nakachichipa da sya, as kan nakapaydogod dad salapenaw ni Jesus a sindādayaw dya.

20 Do nakatayokaw no kapangoy-oyaw da dya, pinakaro daw pinakekeh daw dya a akmay obi so kita, as nakapabidi das sigodaw a laylay na. Sinpangan na, inyayam darana a yangay a ilansa do kros.

No Kailansa Da Si Jesus Do Kros

(Mt. 27:32-44; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

21 Do kayan da paw a mayam do rarahan, nabayat das āmang da Alehandro kan Ropo a si Simon a taga Sirene a komwan do syodadaw a yapod barbaryo. Do dawri, pinilit dan soldado saw a inpaisabhay dyaw krosaw ni Jesus.

22 Tinongtong daw somnonget do tokonaw a mayngaran so Golgota. No chakey na batahen, ki “Logar no Bangabanga.”

23 Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesos so palek a napasaglan so mirra,* ki chinaskeh na.

24 Do dawri, inlansa dan soldadwaw si Jesos do kros. Ki iyaw laylay na saw, ki nagbibinglayan da maynamot do nakapagbibinonot da, ta chiban da an āngo hapen katakatayisa dyira.

25 No oras no nakailansa da sya, ki ālasnwebi do kamabekas.

26 Intolas daw inpagatos daw dya a, “NO ĀRI DAN JODYO.”

27 Do dawri, myan pa saw dadwa manakanakaw a inlansa da do kros do maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

[28 Maynamot do dyaya, natongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naibidang a akmay asa kriminal.”]†

29 Ki siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin sa a binata da a kon da, “Samna! Imo nakabataw sya a rarayawen monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi!

30 Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo, kan gomchin ka pad dawri a kros!”

---

* 15:23 15:23 No mirra, ki makpad akmas tahamaw no apdo. Sigon do kapakaāwat dan magadal saw so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan. † 15:28 15:28 Isa. 53:12. Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego.

³¹ Aran siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki inoyaw da. Binatabata da a kon da, “Nangisalakanaya so kadwan a tawo, ki asyo naya maisalakan inawan na.

³² An oyod a iyas Kristo a Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan maboya ta kan manganohed ta dya.” Ki aran siraw rarayay naw a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Kadiman Ni Jesus

(Mt. 27:45-56; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Do kayegen danaw no araw, nyeng a nabo sedang, kan naysari iyaw intirow a lobong a nandad kaalas tres do kamakoyab.

³⁴ Sinpangan na, do nakapangalas tres naranaw, nangngengey si Jesus so malyak, kan binata na a kāna, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” No chakey a batahen nyaya, ki “Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?”

³⁵ Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, “O, adngeyen nyo ah, ta tawagan nayas Elyas!”

³⁶ Ki sinpangan na,, asa dyiraw nayyayo a nanghap so akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesus. Binata na a kāna, “Anchi kamo, ta chiban ta panchi an yangay a pagchinen Elyas!”

37 Sinpangan na, minirwa dana nangngengey si Jesos so malyak a nachirayayan danan nakapaybitos no byay na.

38 Do dawri, napirit a naysyay kortinaw do Timplo a yapod tohos a nandad sayran.‡

39 Do salapenaw ni Jesos, myan daw a maytēnek kapitan daw no soldado saw. Do nakaboya naw so nakadimanaw ni Jesos, binata na a kāna, “Oyod sawen a Anak ni Āpo Dyos nyaya tawo!”

40 Ki do mabawa so dēkey di Jesos, myan saw mababakes a omchidechideb sya. No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni Jose kan si Santiago a pinangaranan das “pandek,” as kan si Salome.§

41 Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesos do kayan daw do Galilya, kan sinidongan da. Myan pa saw aro a mababakes a minonot dya do nakangay na do Jerosalem.

No Kaitanem Da Si Jesos

(Mt. 27:57-61; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42 Do kamakoyāb naranaw, do dawri a araw a iyaw arawaw a kapagsagāna da do dispiras no Araw a Kapaynaynahah,

43 intortored ni Jose a yapod Arimatea iyaw nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na

---

‡ **15:38 15:38** Iyaw nyaya kortina, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3   § **15:40 15:40** Maria Magdalena mana Maria a yapod Magdalena a idi (Lk. 8:2). Santiago a Pandek, ki matarek kan si Santiago a Matoneng. Salome, ki si baket ni Sebedeo kan ānang da Santiago kan Juan (Mt. 27:56). Mk. 16:1

chindaw bangkayaw ni Jesus. Si Jose, ki asa mabigbigbig dyirad konsihalis dan Jodyo a mangnangnanaya so kangay no kapagtoray no Dyos.

⁴⁴ Do nakadngeyaw syan Pilato a nalisto a nadiman si Jesus, taywara chinasdaaw na. Tinawagan naw kapitanaw no soldado saw, as nakaiyahes na sya dya an oyod a nadiman danas Jesus.

⁴⁵ Do nakadngey naw sya do kapitanaw a nadiman danas Jesus, pinalobosan Pilato a hapen ni Jose iyaw bangkayaw.

⁴⁶ Do dawri, inyonot ni Jose iyaw ginatang naw a maydak a ayowayob, as yangay na a pinagchin bangkayaw ni Jesus do kros, as nakapongos na sya so ayowayob. Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesus do pinarin daw a tanem a aschip, as nakaneb na syas rakkoh a bato.

⁴⁷ Myan pa daw sa Maria Magdalena kan si Maria a ānang ni Jose a nakaboya so nakaitanemanaw no bangkayaw ni Jesus.

16

No Kapagongar Ni Jesus
(Mt. 28:1-8; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah,* sa Maria Magdalena kan Maria a ānang ni Santiago, as kan si Salome, ki

---

* **16:1 16:1** No Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo, ki mangrogi do ālassais an makoyab no Byirnes a mandad ālassais an makoyab no Sabado.

gomnātang sa so bangbanglo a pangbalsamar das bangkayaw ni Jesus.

² Masapa pa do manōmaw a araw no lawas do katatayokaw no araw a tomninyi, nangay saw mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesus.

³ Do kayam daranaw, naysin-iiyahes sa a kon da, “Sino paronchiw ombadede so anebaw a bato do asdepanaw do aschip?”

⁴ Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a aran rakkoh iyaw batwaw, ki alit na nabadede.

⁵ Sinpangan na, sindep daw aschipaw. Ki do nakapakasdep daranaw, sominryam sad naboya daw a asa baro a myan a maydisnad mangketaw do kawanan daw. Nakalaylay so manaro, kan oyod nas kaydak.

⁶ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta si Jesus a taga Nasaret a chichwasen nyo a iyaw nailansaw do kros, ki apaba dya maynamot ta nagongar dana. Chiban nyo pad pinangayan daya sya, an dyi dana abo daw.

⁷ Sichangori, yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a magraman di Pedro a kon nyo, ‘Nanma danas Jesus a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya a akmas inbahey naw dyinyo do nakarahan.’ ”

⁸ Do nakapakahtot daw do aschipaw, naychapayapayayo sa, ta taywaraw nakasryam kan nakapamirpir da. Abaw inbaheyan da sya a aran sino maynamot ta oyod das nakamo.

*No Kaipaboya Ni Jesus So Inawan Na Dyirad
Nanawhen Na Saw
(Mt. 28:9-10; Lk. 24:13-35; Jn. 20:11-18)*

9 Minhep do nakapagongaraw ni Jesus do manōmaw a araw no lawas, napaboya a nanma di Maria Magdalena a iyaw nangpaksyatan naw so papito a marahet a ispirito.

10 Do dawri, yangay a inbahey ni Maria Magdalena iyaw nyaya dyirad nachirarayayaw di Jesus a madama a tomanyitanyis do kapagmamayo da.

11 Ki do nakadngey daw sya a minirwa nabyay si Jesus, kan naboya ni Maria, inanohdan daba.

12 Katayokan nya, napaboya si Jesus dyirad dadwa saw a nanawhen na do kayam daw do ayamanaw a mangay do barbaryo, ki nagbaliw danaw mostra na.

13 Do dawri, naybidi saw dadwaw do syodad a nangay a nangibahey dyirad rarayay da saw a nanawhen a napaboyas Jesus dyira, ki alit na dyi da inanohdan.

*No Kapanawdyan A Bilin Ni Jesus
(Mt. 28:16-20; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara. 1:6-8)*

14 Sinpangan na, do dawri, napaboya si Jesus do yanan daw no onsi saw a nanawhen na a madama a koman. Pinaydabdab na sa maynamot do kabwaw no kapanganohed da kan katwaw no oho da do dyi daw a nanganohdan dyirad nakaboyaw a nagongar dana.

¹⁵ Sinpangan na, binilin na sa a kāna,
 “Mangay kamo do intīro a lobong, kan ikasaba
 nyo Maganay a Dāmag do tabo tawotawo.

¹⁶ No sino a manganohed as mabonyagan, ki
 maisalakan anchi. Ki no dya manganohed,
 madosanchi.

¹⁷ Siranchiw nyayaw pangilasinan a
 maipaboya dan manganohedaw dyaken:
 Mapaksyat danchiw marahet saw a ispirito
 maynamot do kaosar das ngaran ko.
 Makapaychirin pa sanchis chirin a dyi da
 nachinanawowan.

¹⁸ Aran mangigpet sanchis marem mana
 minom so makabinino, madiman sabanchi. An
 palapawen daw tanoro da do oho dan maganyit
 saw, ki mapyan sanchi.”

No Kapaybidi Ni Jesus Do Hanyit
(Lk. 24:50-53; Ara. 1:9-11)

¹⁹ Do nakatayokaw ni Jesus a naychirin dyira,
 naypatohos do hanyit, kan nangay a naydisna
 do makanawanaw ni Āpo Dyos.

²⁰ Ki siraw nanawhenaw ni Jesus, yangay da
 inkasabaw Maganay a Dāmag do tabo a
 loglogar. Sinidongan san Āpo Jesus a
 nangipanpaneknek so kaoyod no inkaskasaba
 daw maynamot do milagro saw a inpapariparin
 na dyira.†]

---

† **16:20 16:20** Siraw nyaya birsikolo (16:9-20), ki aba do kadwan
 saw a manyoskripto do chirin Griego.

Ibatan

Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Jun 2026 from source
files dated 3 May 2025

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d